

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекараларында хром кендерін игерудің кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есепке ашық жиналыс әдісімен қоғамдық тыңдаулардың хаттамасы

1. Аумағында қызмет жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал етілетін әкімшілікаумақтық бірліктің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) жергілікті атқарушы органының атауы: «Тассай ауылдық округінің әкімінің аппараты» ММ.
2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы: Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп
3. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын материалдар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның немесе облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органының атауы: ҚР ИІМ жанындағы «Қоршаған ортаны қорғау ақпараттық-талдау орталығы» ШЖК РМК, «Ақтөбе облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» мемлекеттік мекемесі.
4. Көзделіп отырған қызметтің орналасатын жері: «Удар» хром кен орны Ақтөбе облысының Қарғалы ауданында Ақтөбе қаласынан солтүстік-шығысқа қарай 70 км және Хромтау қаласынан солтүстік-батысқа қарай 36 км жерде орналасқан. Ең жақын елді мекен – кен орнынан шығысқа қарай 7 300 м қашықтықта орналасқан Бадамша ауылы.
5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне қатысы бар барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Тассай ауылы.
6. Көзделіп отырған қызмет бастамашысының деректемелері және байланыс деректері: «Sunrise Mining» ЖШС, РК, Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Оңғар ауылы, Бұлақ көшесі, 16 үй, e-mail: aigerim.satybaldina@yildirimgroup.com, BСН 180740010730, тел. +7 707 900 7995
7. Ықтимал әсерлер туралы есептерді әзірлеушілердің немесе стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау бойынша сырттан тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама объектілерінің құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс деректері: «Minerals Operating» ЖШС, Астана қаласы, Ұлы Дала даңғылы, 65 үй, 55 пәтер, BСН 181140023496, тел. + (7172) 24 72 80, +7 777 491 40 02, krylov.d@moperating.kz
8. Қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күн, уақыт, орын (қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысы өткізілетін күн (күндер) және уақыт): 20 тамыз 2024 жыл, сағат 11–00. Қоғамдық тыңдауларды өткізу орны: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Тассай ауылы, Бейбітшілік көшесі, 16 (Мәдениет үйі). Қоғамдық тыңдаулар ашық жиналыс әдісімен өткізілді.
9. Ұсынылып отырған қызмет бастамашысының сұрау салу хатының көшірмесі және әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың) жергілікті атқарушы органдарының талаптары туралы келісімге жауап хатының көшірмесі. қоғамдық тыңдауларды өткізу: Сұрау-хат пен жауап хаттың көшірмелері осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына 1-қосымшада келтірілген.
10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдау хаттамасына қоса беріледі. Қатысушыларды тіркеу тізімі осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына 2-қосымшада көрсетілген.
11. Қоғамдық тыңдауларды өткізу туралы ақпарат мемлекеттік және орыс тілдерінде мынадай тәсілдермен таратылды:
 - 1) бірыңғай экологиялық порталда: <https://ecoportal.kz>, «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде;
 - 2) Жергілікті атқарушы органның (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың,

астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында орналастырылады: <https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy/press/article/details/144175?directionId=8202&lang=ru>, «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде;

3) бұқаралық ақпарат құралдарында: № 56 (21.504) 13.12.2023 жс. «Ақтөбе» газеті; «Ақтөбе радио»: жарнама 12.07.2024 жс. эфирге шықты (эфирлік анықтама қоса беріледі). Газеттің электрондық нұсқасы және эфирлік анықтамасы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасының 3-қосымшасында ұсынылған.

4) әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдарының хабарландыру тақталарында: Тассай ауылы, ақпараттық тақтаға мәтіндік хабарландыруды орналастыру. Фотоматериалдар осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасының 4-қосымшасында ұсынылған.

12. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімдері:

Қоғамдық тыңдаудың хатшысы болып Азбаева С. сайланды

Хатшының кандидатурасына: «қолдады» – 21, «қарсы» – 0, «жауап беруден бас тартты» – 0.

12.1. Жоба материалдарын баяндама түрінде қарастыру. Ұсынылған регламент – 15 мин.

12.2. Сұрақтар мен жауаптар. Кез келген адам баяндамашыға сұрақ қойып, жоба бойынша өз пікірін айта алады. Ұсынылған регламент – 15 мин.

12.3. Қоғамдық тыңдауларды қорытындылау және жабу. Ұсынылған регламент – 5 мин.

Регламентті бекіту:

«қолдады» – 21, «қарсы» – 0, «жауап беруден бас тартты» – 0.

13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы ақпарат: Эколог – Азбаева С., Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңындағы «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп бойынша баяндама. Баяндаманың мәтіні осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына 5-қосымшада қоса берілген.

14. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасының құрамдас бөлігі болып табылатын және қоғамдық тыңдауларға дейін және тыңдау барысында түскен ескертулер мен ұсыныстарды қамтитын жиынтық кесте. Қоғамдық тыңдаулар тақырыбына анық қатысы жоқ ескертулер мен ұсыныстар кестеге «қоғамдық тыңдаулар тақырыбына қатысы жоқ» деген белгімен енгізіледі.

Қоғамдық тыңдаулар барысында түскен ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі:

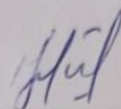
№	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, ұсынылатын ұйымның атауы)	Ескертулер мен ұсыныстарға жауаптар (жауап берушінің тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, ұсынылатын ұйымның атауы)	Ескерту (алынған ескерту немесе ұсыныс)
1	Жергілікті тұрғын: Егер жарылыс жұмыстарын жүргізсеңіз, ол біздің ескі үйлерімізге әсер етеді ме? Мысалы, Коктауда жарылыс жұмыстары болды, онда ескі үйлер. Біздің үйлерге де 60-70 жыл болды.	«Minerals Operating» ЖШС өкілі Каирбеков Б.У.: Жоқ, әсер етпейді. Жоба бойынша заманауи әдістер қолданылады, қысқа баяулы жарылыстар. Зарядтар ең аз қашықтық болатындай етіп есептеледі. Жарылыс қопсыту үшін болады. Шығару үшін емес, қопсыту үшін болады. Әсері минималды болады. «Minerals Operating» ЖШС өкілі Крылов Д.В.: Сонымен қатар, мұның бәрін бақылауда ұстайтын сейсмикалық датчиктерді орнату да болады. Себебі егер бір жағдайлар болса да, сенсорлар бәрін көрсетеді. «Minerals Operating» ЖШС өкілі Каирбеков Б.У.: Осы сейсмодатчиктер бойынша жарылыс жұмыстары түзетіледі.	Ескерту алынып тасталды
2	Жергілікті тұрғын: Экологиялық	«Sunrise Mining» ЖШС өкілі Сейітжанов Ш.:	Ескерту алынып

	тұрғыдан мұның бәрі адамдарға қалай әсер етеді? Біз бәріміз бозарамыз ба? Себебі бұл жерде қашықтық аз ғой.	Неліктен біз бұл жерде тыңдаулар өткіземіз, себебі кен орны екі ауданда орналасқан. Хромтау және Қарғалы аудандарында. Шын мәнінде кен орны Бадамша ауылына жақын орналасқан. Ал бұл жерде біз сіздерді таныстарамыз, себебі кен орнының өзі сіздің ауданмен шектеседі. «Minerals Operating» ЖШС өкілі Крылов Д.В.: Экология тұрғысынан, біріншіден, бұл тозандану. Тозандануды басу үшін гидро суару қолданылады. Яғни, сумен суару. Үйінділер, Карьер ішіндегі жолдар суарылады. Жарылыс кезінде тау массасы сумен суарылады. Сондықтан жобада шанды басуға бағытталған барлық шаралар кешені бар. Есептеулер бойынша санитарлық-қорғаныс аймағы деген ұғым бар. Бұл нысан үшін санитарлық-қорғау аймағы 1000 метрді құрайды. Яғни, бұл радиусы 1000 метр болатын санитарлық қорғаныс аймағы. Бұл жұмыс алаңының өзі және одан 1000 метр. Осы санитарлық-қорғау аймағының шекарасында ластаушы заттардың ешқайсысы бойынша асулар болмайды. Экология тұрғысынан осылай.	тасталды
3	Жергілікті тұрғын: Онда таза қиыршық тас өндіріледі ме, әлде басқасы ма?	«Minerals Operating» ЖШС өкілі Крылов Д.В.: Жоқ, қатты пайдалы қазбалар. Хром, хром кендері.	Ескерту алынып тасталды
4	Жергілікті тұрғын: Бұл карьер 4 жыл өндіріле ме?	«Sunrise Mining» ЖШС өкілі Токаева Д.: Жоспар бойынша иә. Бірақ жер қойнауын пайдаланушы жыл сайын түзетулер енгізуге құқылы.	Ескерту алынып тасталды
5	Жергілікті тұрғын: Әлеуметтік көмек қандай болады?	«Sunrise Mining» ЖШС өкілі Токаева Д.: Әкімдікпен меморандум жасасатын боламыз. Меморандумға қандай да бір сома немесе қандай да бір қызмет кіреді. Яғни әкімдіктің сұрауы бойынша. Әкімдік қандай қажеттіліктер қажеттігін айтады және сома келісілетін болады. Бұл ерекше нәрсе емес, біз оны жүзеге асырдық. Біз 2020 жылдан бастап Хромтау, Қарғалы аудандарында барлау жұмыстарын жүргізіп келеміз. Бұл аумақ, ол шамамен 800 шаршы км. яғни үлкен аумақтар, біз барлық ауылдармен, Бадамшамен және жақын маңдағы ауылдармен бірге, олармен біз барлық осындай меморандумдарды белгіленген сомалармен жасадық. Бізге әрдайым әкімдік хабарласады. Қайырымдылыққа да қатысамыз. Біздің «Восход-Оriel» кәсіпорны ERG-мен бірлесіп мектептер, жолдар салуға қатысады. Егер қаласаңыз, онда бұл қызметтердің барлығы ұсынылады. Біз мұны түсінеміз, мұның бәрі заңда жазылған. Біз одан қашпаймыз, диалогқа дайынбыз. Біздің жұмысымыздың қорытындысы бойынша, егер біздің карьерамыз шынымен де суды тартып алатыны дәлелденсе және т.б.. біз қызметті мүлдем тоқтатуға дайынбыз. Халықпен барлық мәселелерді шешеміз, яғни абаттандырумен айналысамыз.	Ескерту алынып тасталды
6	Жергілікті тұрғын: Тағы бір сұрақ, сіздер кенді өндіргеннен кейін, оны ангарға көлікпен тасымалдайсыз ба?	«Sunrise Mining» ЖШС өкілі Сейітжанов Ш.: Йа, көлікпен және темір жолымен. Және қыс кезінде мүмкін өзіміздің жолымызды салатын боламыз.	Ескерту алынып тасталды
7	Жергілікті тұрғын: Меморандумға қол қою тәртібі қандай? Әкімге келесіз, оған ұсыныс жасайсыз, ол қол қояды. Ал халық хабардар болмайды.	«Sunrise Mining» ЖШС өкілі Токаева Д.: Жоқ, біз олай жасамаймыз. Бұған дейін біз меморандум жасаған кезде, бір күнде емес, тіпті бір айда да оны жасай алмадық. Сіздерде маслихат бар. Өйткені маслихат отырыстары өтуі тиіс болғандықтан бізді үнемі жіберіп отырды. Тандалғандар сізбен жұмыс және әңгіме жүргізуі керек. Мұның бәрі алқалы. Бізге ешкім ешқай жерге бір күн ішінде қол қоймайды.	Ескерту алынып тасталды

15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың қаралған құжаттардың сапасы және олардың түсінуінің толықтығы мен қолжетімділігі бойынша баяндамалары туралы пікірі, оларды жақсарту бойынша ұсыныстар: Баяндама толық көлемде ұсынылды. Құжаттама Бірыңғай экологиялық порталдың сайтында орналастырылды (ecoportal.kz)

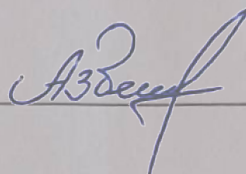
16. Қоғамдық тыңдаулардың хаттамаларына Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шағымдануға болады.

17. Тассай әкімдігінің жетекші маманы: Руднева Н.С.

22.08.2024 ж.

18. Қоғамдық тыңдаулар хатшысы: Азбаева С.А.

Приложение 3.
к Правилам проведения
общественных слушаний

**Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов
административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных
слушаний**

исходящий номер: 24571115001, Дата: 11/07/2024

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №24571115001, от 04/07/2024 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:

«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актобинской области, в предлагаемую Вами 20/08/2024 15:00, Актобинская область, Каргалинский район, Бадамшинский с.о., с.Бадамша, улица Конаева 17 (Каргалинский Дом культуры) (дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(к причинам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний". или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1. 2.»
ТОВАРИЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ "SUNRISE MINING" (БИН: 180740010730), 8-701-256-2464,
INFO.SUNRISEMINING@GMAIL.COM,

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың тіркеу парағы

2-қосымша

№	Қатысушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Қатысушы санаты (мүдделі жұртшылықтың, жұртшылықтың өкілі, мемлекеттік органның, бастамашының)	Байланыс телефон нөмірі	Қатысу форматы (бетпе-бет немесе конференц-байланыс арқылы)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда)
1	Азбаева Сәтінә	TOO „Minerals Operating“	+7 701 760 9730	Бетпе-бет	Азбаева
2	Мұрабаев Исламбек	TOO „Sunrise Mining“	+7 771 999 5088	Бетпе-бет	Мұрабаев
3	Жолаев Денер	TOO „Sunrise Mining“	877012562464	Бетпе-бет	Жолаев
4	Комиссаров Бақыт	TOO „Sunrise Mining“			
5	Самтаев Сәтінә	TOO „Sunrise Mining“	8707300 7895	Бетпе-бет	Самтаев
6	Комиссаров Бақыт	TOO „Sunrise Mining“	87025222273	Бетпе-бет	Комиссаров
7	Широкое С.Д.	TOO „Minerals Operating“	87051084822		Широкое
8	Широкый М.Г.	TOO „Minerals Operating“	87055793965		Широкый
9	Сейітжанов М.А.	TOO „Sunrise Mining“	+7 775 551 7758	Бетпе-бет	Сейітжанов
10	Кариев А.И.	Жаңақала қаласы	8777252228		Кариев
11	Долгушин Н.Н.	пенсіонер	8745 515 6590		Долгушин
12	Мамеева А.М.	мерестра	8705480 4378		Мамеева
13	Романовский А.В.	водитель	8705 809 5551		Романовский
14	Бромер А.А.	пенсіонер	87760571225		Бромер
15	Торсваз Н.Н.	пенсіонер	77611		Торсваз
16	Тулганова М.М.	контролер	8748933 4105		Тулганова
17	Кадырханова М.К.		87055497684		Кадырханова
18	Мухаманова М.				Мухаманова

[illegible]

АКТӨБЕ

ОБЛЫСТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

1924-2024 ЖЫЛ

1924 жылдың 7 маусымынан бастап шығып келеді
www.aqtobegazeti.kz, aqtobegazeti@mail.ru

ЖҮЗ ЖЫЛ ЖЫЛНАМАСЫ

№56 (21.504)
12 шілде 2024 жыл, жұма

«СІЗДЕРДІҢ ЖЕҢІСТЕРІҢІЗ ТҰТАС ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖЕҢІСІ БОЛМАҚ»

Президент ХХХІІІ жазғы Олимпиада ойындарына қатысатын Қазақстан құрама командасының мүшелеріне Мемлекеттік Туды тапсырды.

Бұл жөнінде akorda.kz сайты хабарлады.

9 шілдеде Қасым-Жомарт Тоқаев Ұлттық құрама спортшыларымен кездесті. Мемлекет басшысы өз сөзінде алдымен Парижде басталатын дүбірлі доданы бүкіл әлем асыға күтетінін өрі оған теріктүл дүние түгел көз тігіп отырғанын айтты. Сонымен қатар үздіктердің үздігі бақ сынайтын байрақты бәсекеге ең мықты спортшыларымыз бара жатқанын атап өтіп, ел намысын қорғау абыройлы міндет екеніне тоқталды.

— Біз сіздерге зор үміт артамыз. Бүкіл халқымыз — сіздерге жанкүйер. Жалпы, қазақ спорт мектебінің мәртебесі қашанда биік. Спортшыларымыз ердайым елге жүлдемен оралып жүр. Осы даңқты жолды абыроймен жалғайсыздар деп сенемін. Шын мәнінде, сіздердің жеңістеріңіз тұтас Қазақстанның жеңісі болмақ. Көк Туымыз желбіресе, ұлтымыздың рухы асқақтайды, — деді Мемлекет басшысы.

Сондай-ақ ол спортшыларымызға барлық қажетті жағдай жасалып жатқанына тоқталды.

— Елді мекендерде арнайы алаңдар салынып жатыр. Өткен жылдың өзінде 70-ке жуық спорт орталығы ашылды. Быыл тағы 200-ге жуық нысан салынады. Баршаңызға

мәлім, Ұлттық олимпиада комитетінде өзгерістер болды. Олимпиада ойындарына дайындық штабы құрылды. Тәжірибелі мамандарды шақырдық. Белгілі спортшы Геннадий Головкин келді. Әр салада осындай өз ісінің нағыз шебері болуға тиіс. Сонда ғана нәтиже болады. Біз спортшыларға айрықша құрмет көрсететін елміз, — деді Мемлекет басшысы.

Қазақстан Президенті спорт тарихында өшпес із қалдырған сапаларымыздың еңбегі әрқашан жоғары бағаланатынын жеткізді.

— Балуан Шолақ, Жақымұхан Мұңайтпасов, Жақсылық Үшкемпіров, Александр Винокуров, Бекзат Саттарханов, Ольга Рыпакова атын дағы спорт нысандары — соның айқын көрінісі. Сіздер де биік белесті бағындыра аласыздар. Мен бұған көміп сенемін. Бүгінгі жастарымыз сіздерге қарап бой түзейді. Бұл — үлкен абырой, — деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Мемлекет басшысы бейбітшілік және ынтымақтастық саясатына еліміздің қашанда бейбіт екеніне де назар аударды.

— Өткен аптада Астанада ШЫҒ саммиті табысты ұйымдастырылды. Бұл маңызы зор шараның басты мақсаты мемлекеттер мен халықтар арасындағы диалогты, достық пен сенімді нығайту болды. Мұндай басымыздықтар күллі спорт әлеміне де тән. Өйткені кез келген спорт сайысы, ең алдымен, ынтымақтастықты, алға ұмтылысты және адамдардың бірлігін көрсетеді. Олимпиада ойындарының құндылықтары қарапайым

спорт жетістіктерінен асып түседі. Ол — жекелеген спортшылардың да, тұтас мемлекеттердің де теңдігінің, өзара құрметі мен адал бәсекелестігінің жарқын бейнесі, — деді Президент.

Қасым-Жомарт Тоқаев ел намысын абыроймен қорғауда спортшыларға жауапты миссия жүктелгенін айтып, оларға сәттілік тіледі.

— Бөріңіз Олимпиада жолдамын иелену үшін көп күш жұмсадыңыздар. Өздеріңіздің асқан шеберліктеріңізді көрсетіп, жақсы нәтижелерге қол жеткізетіндеріңізге сенімдімін. Сіздерге барша Қазақстан халқы қолдау көрсетеді. Өрине, чемпион болу оңай емес. Қазаққа «Намысқа шапсаң — алысқа шабасың» деген сөз бар. Сондықтан жеңімпаз боласыздар деп сенемін, — деді Президент.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туын Ұлттық құраманың капитаны Асланбек Шымбергеновке табыстады.

Қазақстан құрама командасының негізгі бөлігі кездесуге Алматы облысындағы «Ақбұлақ» олимпиадалық орталығынан бейнебайланыс арқылы қатысты. Онда спортшылар Париж Олимпиадасы алдындағы соңғы жаттығу жиындарын өткізіп жатыр.

Сондай-ақ іс-шарада бокстан әлем чемпионы Асланбек Шымбергенов, жеңіл атлетикадан Азия ойындарының жеңімпазы Ольга Сафронова, дзюдодан Олимпиада ойындарының жүлдегері Елдос Сметов сөз сөйледі.

Бүгінгі санда:

ҰРПАҚ ТӘРБИЕСІ — ҰЛТ ТӘРБИЕСІ

6 7

АБАЙЛА, МОПЕД КЕЛЕ ЖАТЫР!

8

ТӨРТ ТҮЛІГІ ТЕҢ ӨРГЕН

9

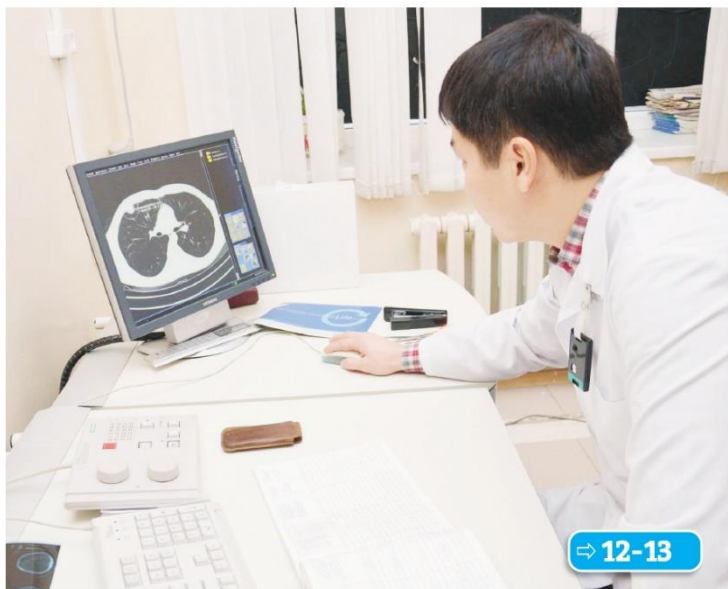
ҚАУЫН-ҚАРБЫЗ САНИТАРЛЫҚ ТАЛАПҚА САЙ МА?

10

ЭПИДЕМИЯ XXI ВЕКА

Медики бьют тревогу: инсульт стремительно
молодеет

⇒ 12-13

⇒ 16

ПОРА ДУШИСТОГО СЕНА

Высокий травостой – гарантия сытной
зимовки скота

⇒ 18-19

УДОВОЛЬСТВИЕ НА КРЮЧКЕ

День работников рыбного хозяйства
отметят в Казахстане во второе
воскресенье июля

Гол на последних минутах

Со счетом 1:0 завершился вчера домашний матч первого
квалификационного раунда Лиги Конференций.

ФК «Актобе», к сожалению, уступил ФК «Сараево» из Боснии и Герцеговины, имея игровое преимущество. Два удара в штангу и один – в крестовину. Вот и все трофеи красно-белых.

Гол в наши ворота на 90-й минуте забил нападающий «Сараево» Кьерме (Kueremeh). Ответная игра между командами пройдет в ночь с 18 на 19 июля в Боснии и Герцеговине. Чтобы пройти во второй квалификационный раунд Лиги Конференций, нашей дружке нужно победить соперника с разницей в два мяча.

Владимир БУРЬЯНОВ

Фото предоставлено ФК «Актобе»

ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актыобинской области»

сообщает, что в департамент экологии по Актыобинской области поступило заявление о намечаемой деятельности от инициатора - ГУ «Иргизский районный отдел архитектуры, строительства, жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог».

Намечаемая деятельность: «Строительство внутрипоселковых (Канахин, Есболганов, Койыртыбаев, Барысбаев, Кулымбетов) автомобильных дорог с. Иргиз Иргизского района Актыобинской области».

С заявлением можно ознакомиться на сайтах <https://ecoportal.kz/> в рубрике «Публичные обсуждения», <https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-aidalanuy/activities/directions?lang=ru> (раздел «Публичные обсуждения»).

Общественность вправе представить свои замечания и предложения в отношении заявления о намечаемой деятельности. Прием замечаний и предложений осуществляет департамент экологии по Актыобинской области на электронный адрес: aktobe-ecodep@ecogeo.gov.kz. Контактные данные: г. Актобе, пр. Санкибай батыра, 1 (канцелярия), тел.: 8 (7132) 74-21-73. Срок приема замечаний и предложений - с 09.07.2024 по 08.08.2024 г.

ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актыобинской области»

сообщает, что в департамент экологии по Актыобинской области поступило заявление о намечаемой деятельности от инициатора - ТОО «Astana Expo Trade Ltd».

Намечаемая деятельность: «Обустройство месторождения Мортук Восточный».

С заявлением можно ознакомиться на сайтах <https://ecoportal.kz/> в рубрике «Публичные обсуждения», <https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-aidalanuy/activities/directions?lang=ru> (раздел «Публичные обсуждения»).

Общественность вправе представить свои замечания и пред-

ложения в отношении заявления о намечаемой деятельности. Прием замечаний и предложений осуществляет департамент экологии по Актыобинской области на электронный адрес: aktobe-ecodep@ecogeo.gov.kz. Контактные данные: г. Актобе, пр. Санкибай батыра, 1 (канцелярия), тел.: 8 (7132) 74-21-73. Срок приема замечаний и предложений - с 10.07.2024 по 09.08.2024 г.

ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актыобинской области»

сообщает, что в департамент экологии по Актыобинской области поступило заявление о намечаемой деятельности от инициатора - ТОО «Казахтуркмунай».

Намечаемая деятельность: 1) «Проект разведочных работ по поиску углеводородов на участке Каражар»; 2) «Проект ликвидации последствий разведки по поиску углеводородов на участке Каражар».

С заявлением можно ознакомиться на сайтах <https://ecoportal.kz/> в рубрике «Публичные обсуждения», <https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-aidalanuy/activities/directions?lang=ru> (раздел «Публичные обсуждения»).

Общественность вправе представить свои замечания и предложения в отношении заявления о намечаемой деятельности. Прием замечаний и предложений осуществляет департамент экологии по Актыобинской области на электронный адрес: aktobe-ecodep@ecogeo.gov.kz. Контактные данные: г. Актобе, пр. Санкибай батыра, 1 (канцелярия), тел.: 8 (7132) 74-21-73. Срок приема замечаний и предложений - с 10.07.2024 по 09.08.2024 г.

ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актыобинской области»

сообщает, что в департамент экологии по Актыобинской области поступило заявление о намечаемой деятельности от инициатора - ТОО «Sunrise Energy Kazakhstan».

Намечаемая деятельность: «Дополнение к проекту разработки месторождения Шоба».

С заявлением можно ознакомиться на сайтах <https://ecoportal.kz/> в рубрике «Публичные обсуждения», <https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-aidalanuy/activities/directions?lang=ru> (раздел «Публичные обсуждения»).

Общественность вправе представить свои замечания и пред-

ложения в отношении заявления о намечаемой деятельности. Прием замечаний и предложений осуществляет департамент экологии по Актыобинской области на электронный адрес: aktobe-ecodep@ecogeo.gov.kz. Контактные данные: г. Актобе, пр. Санкибай батыра, 1 (канцелярия), тел.: 8 (7132) 74-21-73. Срок приема замечаний и предложений - с 10.07.2024 по 09.08.2024 г.

проводит общественные слушания в форме открытого собрания по Отчету о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актыобинской области.

Слушания состоятся 20.08.2024 года в 2 населенных пунктах: 1) Актыобинская область, Хромтауский район, с. Тассай, улица Бейбитшилик, 16 (Дом культуры), в 11.00; 2) Актыобинская область, Каргалинский район, п. Бадамша, улица Конаяева, 17 (Каргалинский Дом культуры), в 15.00.

Заказчик проекта - ТОО «Sunrise Mining», РК, Актыобинская область, Хромтауский район, село Онгар, улица Булак, дом 16, e-mail: aigirmir.

ТОО «Sunrise Mining»

satybalina@yildirimgroup.com, БИИ:

180740010730, тел.: 8-707-900-79-95.

Разработчик проекта - ТОО

«Minerals Operating», БИИ:

181140023496, г. Астана, пр. Улы

Дала, д. 65, кв. (офис) 55, тел.: 8-777-

491-40-02, 8 (7172) 24-72-80, e-mail:

krylov@dmoperating.kz.

Территория воздействия - Акто-

бинская область, Каргалинский р-н,

с. Бадамша, Актыобинская область,

Хромтауский район, п. Тассай. Коор-

динаты воздействия: 50°33'27.34" С

Ш; 58°08'23.97" В.Д.

С материалами проекта можно

ознакомиться на сайте единого эко-

логического портала (ЕЭП) и сайте

ГУ «Управление природных ресурсов

и регулирования природопользования Актыобинской области» в разделе «Общественные слушания». Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Астана, проспект Мангилик Ел, 55/21, офис 164, e-mail: krylov@dmoperating.kz, тел.: 8 (7172) 24-72-80, 8-777-491-40-02.

Замечания и предложения принимаются не позднее трех рабочих дней до даты проведения общественных слушаний по электронному адресу: expert_oos@mail.ru, по адресу: г. Актобе, проспект Абылкайыра хана, 40.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе каран-

тина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания будут проводиться в онлайн-режиме. Ссылка на онлайн-подключение:

Для общественных слушаний в п. Тассай, в 11:00:

<https://us05web.zoom.us/j/84010346621?pwd=WlV3ZlRlc0p4d0ZlZ05NSA9F.1>

Идентификатор конференции:

840 1034 6621.

Код доступа: 1x22NK.

Для общественных слушаний в п. Бадамша, в 15:00:

<https://us05web.zoom.us/j/81471908145?pwd=WGlrSj4hN6c3aPducU6308apocvf.1>

Идентификатор конференции:

814 7190 8145.

Код доступа: 719sEV.

Частный нотариус Султанова Галия Конкабаева извещает об открытии наследственного дела после смерти г.р. **Назарикулова Ельбергена**, умершего 17 февраля 2024 года. Наследников просим обращаться до 16.08.2024 года по адресу: г. Актобе, улица Есет батыра, дом 114. При себе иметь удостоверение личности и документы, подтверждающие родственные отношения.

АКТИОБИНСКИЙ ВЕСТНИК
ОРДЕНА «ЗНАК ПОЧЕТА»
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Директор Рауен ОТЫНШИН

Заместитель директора Айгуль НУРКЕЕВА

Главный редактор Гульсым НАЗАРБАЕВА

Свидетельство о регистрации № КЗ37/РУ00061734
выдано 23 декабря 2022 года
Министерством информации и общественного
развития Республики Казахстан
Комитет информации

Заместитель главного редактора:

Ляззат БУХАНОВА, 90-71-73

Ответственный секретарь:

Серик АХМЕТОВ, 90-71-70

Отдел новостей и политики:

Баян САРИЕВА, 90-92-54

Отдел экономики:

Жанат СИСЕНОВА,

Владимир БУРЬЯНОВ,

Асхат КАЛЖАНОВ, 90-71-65

Отдел сельского хозяйства:

Абат КАРАТАЕВ,

Санат КАЛИЕВ, 90-92-54

Отдел социальной политики

и культуры:

Айжан ШАУКУЛОВА,

Татьяна ВИНОВАТОВА,

Нургуль АРИНОВА, 90-71-72

Корректоры:

Елена ПАНТИНА,

Светлана МЕЛЬНИК

Отдел компьютерной верстки

и набора:

Тансулу ШАНГЕРЕЕВА,

Дилана АБДИРОВА,

Екатерина БАБЫШКИНА

Редактор сайта:

Максим ТОКАРЬ

Фотокорреспондент:

Куандык ТУЛЕМИСОВ

Отдел рекламы:

Зауреш БАЕТОВА,

90-71-55

Отдел подписки

и реализации:

90-71-67

Приемная: 90-71-61

Бухгалтерия: 90-92-39

E-mail: avestnik@mail.ru

Дежурный редактор:

Нургуль АРИНОВА

Мнение авторов публикаций не всегда

отражает точку зрения редакции.

Письма, материалы, не заказанные редакцией,

не редактируются, не возвращаются и

не оплачиваются. За содержание рекламных

материалов ответственность несет рекламодатель.

Адрес редакции: 030007,
г. Актобе, ул. Тлеу батыра, 10

Тираж 4 233
Заказ № 889

«АКТОБЕ РАДИО» ЖШС

ТОО «АКТОБЕ РАДИО»

030000, Казахстан Республикасы,
Актобе қаласы, Уалиханов көшесі, 35
Тел.: 8 (7132) 222-365, 217015, факс: 217015

<http://www.aktoberadio.kz>
E-mail: aktobe-radio@mail.ru

030000 Республика Казахстан,
г. Актобе, ул. Уалиханова, 35
Тел.: 8 (7132) 222-365, 217-015, факс: 217015

ЭФИРНАЯ СПРАВКА

Настоящим подтверждаем, что объявление ТОО «Minerals Operating» было размещено в эфире «Актобе радио» на волне 101, 4 FM в рубрике «Рекламный проспект» на казахском и русском языках 12.07.24 г.

Текст объявления:

Объявление

ТОО «Sunrise Mining» проводит общественные слушания в форме открытых собрания по Отчету о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области. Слушания состоятся 20.08.2024 года в 2 населённых пунктах: 1. Актюбинская область, Хромтауский район, с. Тассай, улица Бейбитшилик 16 (Дом культуры), в 11-00. 2. Актюбинская область, Каргалинский район, п. Бадамша, улица Конаева 17 (Каргалинский Дом культуры) в 15-00.

Заказчик проекта – ТОО «Sunrise Mining», РК, Актюбинская область, Хромтауский район, село Онгар, улица Булак дом 16, e-mail:

aigerim.satybaldina@yildirimgroup.com, БИН 180740010730, тел. 8 707 900 79 95

Разработчик проекта – ТОО «Minerals Operating», БИН 181140023496, г. Астана, пр. Улы Дала, д. 65, кв (офис) 55, тел. 8 777 491 40 02, 8(7172) 24 72 80, e-mail: krylov.d@moperating.kz

Территория воздействия – Актюбинская область, Каргалинский р., с. Бадамша, Актюбинская область, Хромтауский район, п. Тассай. Координаты воздействия: 50°33'27.34"СШ; 58°08'23.97"ВД.

С материалами проекта можно ознакомиться на сайте единого экологического портала (ЕЭП) и сайте ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования

природопользования Актюбинской области» в разделе «Общественные слушания». Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Астана, проспект Мангилик Ел 55/21, офис 164 e-mail: krylov.d@moperating.kz, тел. 8 7172 24 72 80, 8 777 491 40 02.

Замечания и предложения принимаются не позднее трех рабочих дней до даты проведения общественных слушаний по электронному адресу - expert_oos@mail.ru, по адресу г. Актобе, проспект Абулхаир хана, 40.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Ссылка на онлайн подключение:

Для общественных слушаний в п. Тассай в 11-00:

<https://us05web.zoom.us/j/84010346621?pwd=WlV3lca6SJ2cqBjoYp4IZE7CNSfAdP.1>

Идентификатор конференции: 840 1034 6621

Код доступа: 1xz2NK

Для общественных слушаний в п. Бадамша в 15-00:

<https://us05web.zoom.us/j/81471908145?pwd=WGaIRSh4N6csaPAucnU63o8apocvf.1>

Идентификатор конференции: 814 7190 8145

Код доступа: 7t9sEV

Хабарландыру

«Sunrise Mining» ЖШС Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің ықтимал әсерлері туралы есеп бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізеді. Тыңдаулар 20.08.2024 жылы 2 елді мекенде өтеді: 1. Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Тассай а., Бейбітшілік көшесі, 16 (Мәдениет үйі), сағат

11-00. 2. Ақтөбе облысы, Қарғалы ауданы, Бадамша а, Қонаев көшесі, 17 (Қарғалы Мәдениет үйі) сағат 15-00.

Жобаға тапсырыс беруші - «Sunrise Mining» ЖШС, ҚР, Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Оңғар ауылы, Бұлақ көшесі, 16 үй, e-mail:

aigerim.satybaldina@yildirimgroup.com, БСН 180740010730, тел. 8 707 900 79 95

Жобаны әзірлеуші - «Minerals Operating» ЖШС, БСН 181140023496, Астана қ., Ұлы Дала даңғ., 65 үй, 55 пәтер (кеңсе), тел. 8 777 491 40 02, 8(7172) 24 72 80. e-mail:

krylov.d@moperating.kz

Әсер ету аймағы – Ақтөбе облысы, Қарқаралы ауд., Бадамша а., Ақтөбе облысы, Хромтау ауд., Тассай а. Әсер ету координаттары: 50°33'27.34"СЕ; 58°08'23.97"ШБ.

Жоба материалдарымен Бірыңғай экологиялық порталдың (БЭП) және «Жамбыл облысы әкімдігінің табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ сайтының «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде танысуға болады.

Қосымша ақпаратты Астана қ., Мәңгілік Ел даңғылы 55/21, 164 кеңсе, e-mail:

krylov.d@moperating.kz , тел. 8 7172 24 72 80, 8 777 491 40 02 бойынша алуға болады.

Ескертулер мен ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін үш жұмыс күнінен кешіктірмей - expert_oos@mail.ru поштасы, Ақтөбе қ., Әбілқайыр хан даңғылы, 40 мекенжайы бойынша қабылданады.

Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантиндік, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі. Онлайн қосылымға сілтеме:

Тассай а. қоғамдық тыңдаулары үшін 11-00:

<https://us05web.zoom.us/j/84010346621?pwd=WlV3lca6SJ2cqBjoYp4IZE7CNSfAdP.1>

Конференция идентификаторы: 840 1034 6621

Қатынас коды: 1xz2NK

Бадамша а. қоғамдық тыңдаулары үшін 15-00:

<https://us05web.zoom.us/j/81471908145?pwd=WGaIRSjh4N6csaPAucnU63o8apocvf.1>

Конференция идентификаторы: 814 7190 8145

Қатынас коды: 7t9sEV

Директор ТОО
«Ақтөбе Радио»

Бандровская Н.Г.

11 июл. 2024 г. 15:11:35

Объявление

ТОО «Sunrise Mining» проводит общественные слушания в форме открытых собраний по Отчету о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области. Слушания состоятся 20.08.2024 года в 2 населённых пунктах: 1. Актюбинская область, Хромтауский район, с. Тассай, улица Бейбитшилик 16 (Дом культуры), в 11-00. 2. Актюбинская область, Каргалинский район, п. Бадамша, улица Конаева 17 (Каргалинский Дом культуры) в 15-00.

Заказчик проекта – ТОО «Sunrise Mining», РК, Актюбинская область, Хромтауский район, село Онгар, улица Булак дом 16, e-mail: aigerim.satybaldina@yildirimgroup.com, БИН 180740010730, тел. 8 707 900 79 95

Разработчик проекта – ТОО «Minerals Operating», БИН 181140023496, г. Астана, пр. Улы Дала, д. 65, кв (офис) 55, тел. 8 777 491 40 02, 8(7172) 24 72 80, e-mail: krylov.d@moperating.kz

Территория воздействия – Актюбинская область, Каргалинский р., с. Бадамша, Актюбинская область, Хромтауский район, п. Тассай. Координаты воздействия: 50°33'27.34"СШ; 58°08'23.97"ВД.

С материалами проекта можно ознакомиться на сайте единого экологического портала (ЕЭП) и сайте ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актюбинской области» в разделе «Общественные слушания». Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Астана, проспект Мангилик Ел 55/21, офис 164 e-mail: krylov.d@moperating.kz, тел. 8 7172 24 72 80, 8 777 491 40 02.

Замечания и предложения принимаются не позднее трех рабочих дней до даты проведения общественных слушаний по электронному адресу - expert_oos@mail.ru, по адресу г. Актобе, проспект Абулхаир хана, 40.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Ссылка на онлайн подключение:

Для общественных слушаний в п. Тассай в 11-00:

<https://us05web.zoom.us/j/84010346621?pwd=WlV31ca6SJ2cqBjoYp4IZE7CNSfAdP.1>

Идентификатор конференции: 840 1034 6621

Код доступа: 1xz2NK

Для общественных слушаний в п. Бадамша в 15-00:

<https://us05web.zoom.us/j/81471908145?pwd=WGaIRSh4N6csaPAucnU63o8apocvf.1>

Идентификатор конференции: 814 7190 8145

Код доступа: 7t9sEV

Хабарландыру

«Sunrise Mining» ЖШС Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің ықтимал әсерлері туралы есеп бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізеді. Тыңдаулар 20.08.2024 жылы 2 елді мекенде өтеді: 1. Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Тассай а., Бейбітшілік көшесі, 16 (Мәдениет үйі), сағат 11-00. 2. Ақтөбе облысы, Қарғалы ауданы, Бадамша а, Қонас көшесі, 17 (Қарғалы Мәдениет үйі) сағат 15-00.

Жобаға тапсырыс беруші - «Sunrise Mining» ЖШС, ҚР, Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Онғар ауылы, Бұлақ көшесі, 16 үй, e-mail: algerim.satybaldina@yildirimgroup.com, БСН 180740010730, тел. 8 707 900 79 95

Жобаны әзірлеуші - «Minerals Operating» ЖШС, БСН 181140023496, Астана қ., Ұлы Дала даңғ., 65 үй, 55 пәтер (кеңсе), тел. 8 777 491 40 02, 8(7172) 24 72 80. e-mail: krylov.d@moperating.kz

Әсер ету аймағы – Ақтөбе облысы, Қарқаралы ауд., Бадамша а., Ақтөбе облысы, Хромтау ауд., Тассай а. Әсер ету координаттары: 50°33'27.34"CE; 58°08'23.97"ШБ.

Жоба материалдарымен Бірыңғай экологиялық порталдың (БЭП) және «Жамбыл облысы әкімдігінің табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ сайтының «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде танысуға болады. Қосымша ақпаратты Астана қ., Мәңгілік Ел даңғылы 55/21, 164 кеңсе, e-mail: krylov.d@moperating.kz, тел. 8 7172 24 72 80, 8 777 491 40 02 бойынша алуға болады.

Ескертулер мен ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін үш жұмыс күнінен кешіктірмей - expert_oos@mail.ru поштасы, Ақтөбе қ., Әбілқайыр хан даңғылы, 40 мекенжайы бойынша қабылданады.

Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантиндік, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі. Онлайн қосылымға сілтеме:

Тассай а. қоғамдық тыңдаулары үшін 11-00:

<https://us05web.zoom.us/j/84010346621?pwd=WlV3lca6SJ2eqBjoYp4lZE7CNSfAdP.1>

Конференция идентификаторы: 840 1034 6621

Қатынас коды: 1xz2NK

Бадамша а. қоғамдық тыңдаулары үшін 15-00:

<https://us05web.zoom.us/j/81471908145?pwd=WGaIRSh4N6csaPAuenU63o8apocvf.1>

Конференция идентификаторы: 814 7190 8145

Қатынас коды: 7i9sEV

Хабарландыру

«Shante Mining» ЖШС Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылдық маңындағы Қызылсай аумағында «Ударт» учаскесінің шотерасында хром қандырып игерудің іқтимал өсерлері туралы өсер бойынша ағым жылында ымысалық қондырғы тыңдаулар өткізеді. Тыңдаулар 20.08.2024 жылы 3 кәді мекемеде өтеді: 1. Ақтөбе облысы, Хромтүз ауданы, Тассай а. бойбейітінше көнесі, 16 (Мәдениет үйі, сағат 11:00 – Ақтөбе облысы, Қарғалы ауданы, Бадамша а. Қонас көнесі, 17 (Қарғалы Мәдениет үйі) сағат 15:00.

Жобаның тыңдарыс беруші - «Shante Mining» ЖШС, ҚР, Ақтөбе облысы, Хромтүз ауданы, Оңтүркі ауданы, Бұтқалы көнесі, 16, үй, с-мәлі: info@shantemining.kz, shantemining@yildirimgroup.com, BSH 180740610730, тел. 8 707 900 79 95.

Жобаның игерушісі - «Minerals Operations» ЖШС, BSH 181140023496, Астана қ., Улы Дала дөңг., 65-үй, 55 пәтер (көнесі), тел. 8 777 491 40 02, 8(7172) 24 72 80, e-mail: kaykov@shantemining.kz.

Өсер ету аймағы - Ақтөбе облысы, Қарғалы ауд., Бадамша а., Ақтөбе облысы, Хромтүз ауд., Тассай а., өсер ету координаттары: 50°33'27.34"СШ; 58°08'23.97"Ш.

Жоба материалдарымен бірігіпші ымысалық порталымен (БЭИ) және «Жамбыл облысы ақылдылығын табиғи ресурстар және табиғатты пайдаланумен реттеу басқармасы» ММ сайтының «Қонамық тыңдаулар» бөлімінде тағыауға болады. Қонамық порталы Астана қ., Маңғыткі Ел даңғылы 55/21, 164 көнесі, e-mail: kaykov@shantemining.kz, тел. 8 7172 24 72 80, 8 777 491 40 02 бойынша ақуға болады.

Өсер етулер мен ұсыныстар қонамық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін үш жұмыс күнінен кейінгідей - expert.oss@mail.ru пошталы, Ақтөбе қ., Облыс әкімдігі хан даңғылы, 40 мекемесі бойынша қабылданды.

Түетіне жағдай және (іскесі) игеру іс-шаралары, оның ішінде қорытынды, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы ітене жағдайлар енгізілетін жағдайда қонамық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі. Онлайн қонамық етене.

Тассай а. қонамық тыңдаулары үшін 11:00.

<https://us05web.zoom.us/j/84010346621?pwd=WlV2UzU6SjZCaUJhYVp4dUZFZTNSIA9P.1>

Конференция идентификаторы: 840 1034 6621

Қатынас коды: 1x22NK

Бадамша а. қонамық тыңдаулары үшін 15:00.

<https://us05web.zoom.us/j/81471908145?pwd=WGdlRSJhNkNscjBAdUc163o0a0pocf.1>

Конференция идентификаторы: 814 7190 8145

Қатынас коды: 769eEV

Объявление

ТОО «Shante Mining» проводит общественные слушания в форме открытого собрания по Отчету о возможных воздействиях в планш горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Ударт» (Кемеровской площади) ибаны (иссеза Бадамша Карғалы ауданы Ақтөбелік облысы. Слушания состоят: 20.08.2024 года в 2 заседаниях по пунктам: 1. Ақтөбелік облысы, Хромтүз ауданы, с. Тассай, улица Бейбейітінше 16 (Дом культуры), в 11:00. 2. Ақтөбелік облысы, Қарғалы ауданы, с. Бадамша, улица Конамық 17 (Қарғалы Дом культуры) в 15:00.

Высказывания проекта - ТОО «Shante Mining», РК, Ақтөбелік облысы, Хромтүз ауданы, село Оңтүркі, улица Бұтқалы, дом 16, e-mail: info@shantemining.kz, shantemining@yildirimgroup.com, BSH 180740610730, тел. 8 707 900 79 95.

Разработчик проекта - ТОО «Minerals Operations», BSH 181140023496, г. Астана, пр. Улы Дала, д. 65, кв. 55 (офис) 55, тел. 8 777 491 40 02, 8(7172) 24 72 80, e-mail: kaykov@shantemining.kz.

Территория воздействия - Ақтөбелік облысы, Қарғалы ауд., с. Бадамша, Ақтөбелік облысы, Хромтүз ауданы, п. Тассай. Координаты воздействия: 50°33'27.34"СШ; 58°08'23.97"Ш.

С материалами проекта можно ознакомиться на сайте единого экологического портала (ЕЭП) и сайте ГУ «Управление природных ресурсов и регулирование природопользования Ақтөбелік облысы» в разделе «Общественные слушания». Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Астана, проспект Мағмыт Ел 55/21, офис 164 e-mail: kaykov@shantemining.kz, тел. 8 7172 24 72 80, 8 777 491 40 02.

Замечания и предложения принимаются по позвонке трех рабочих дней до даты проведения общественных слушаний по электронной почте: expert.oss@mail.ru, по адресу: г. Ақтөбе, проспект Абылхайр хан, 40.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Ссылка на онлайн-платформу.

Для общественных слушаний в п. Тассай в 11:00.

<https://us05web.zoom.us/j/84010346621?pwd=WlV2UzU6SjZCaUJhYVp4dUZFZTNSIA9P.1>

Идентификатор конференции: 840 1034 6621

Код доступа: 1x22NK

Для общественных слушаний в п. Бадамша в 15:00.

<https://us05web.zoom.us/j/81471908145?pwd=WGdlRSJhNkNscjBAdUc163o0a0pocf.1>

Идентификатор конференции: 814 7190 8145

Код доступа: 769eEV

11 июл. 2024 г. 16:22:24

**Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының
«Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының
жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп**

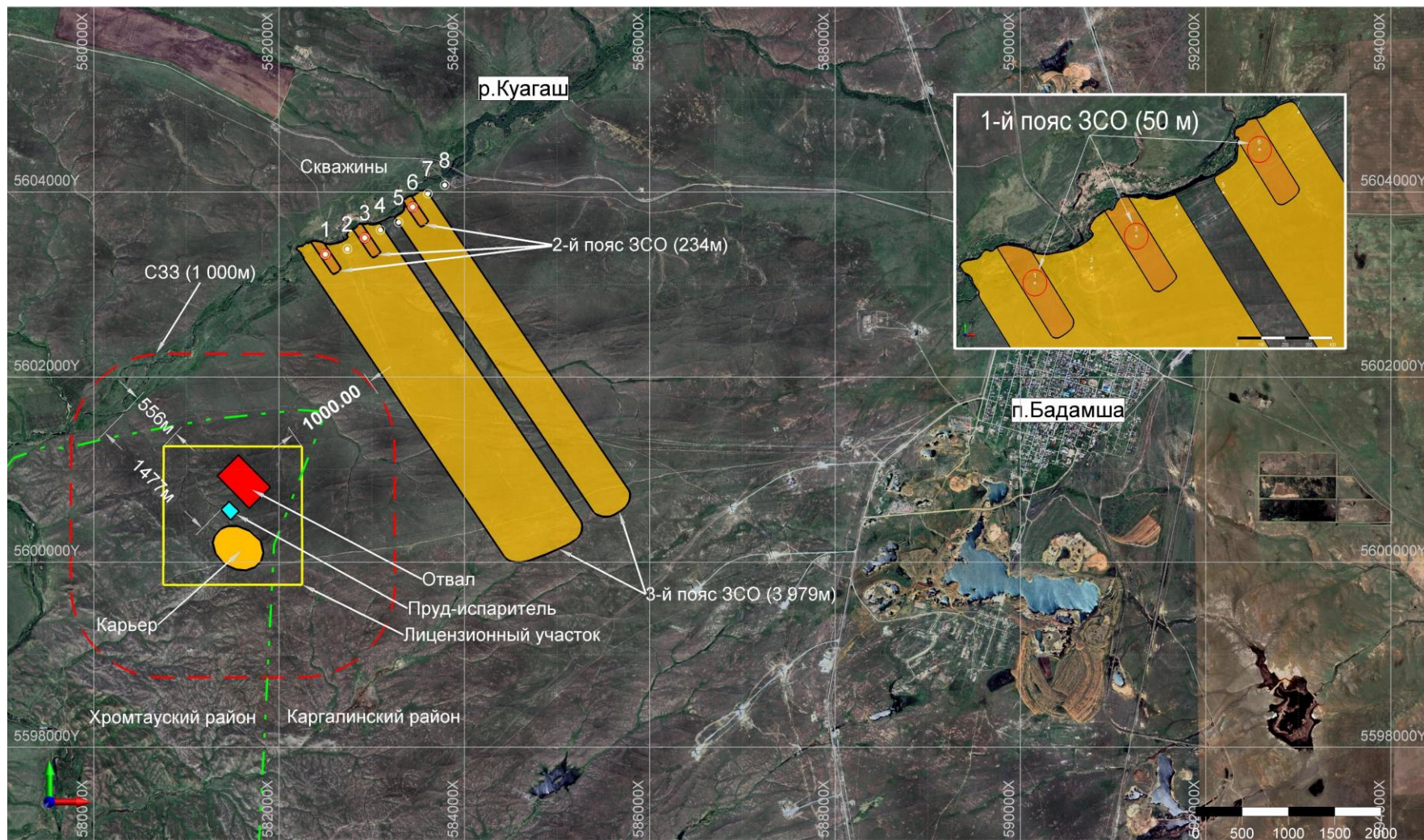
«Удар» хром кен орны Ақтөбе облысының Қарғалы ауданында Ақтөбе қаласынан солтүстік-шығысқа қарай 70 км және Хромтау қаласынан солтүстік-батысқа қарай 36 км жерде орналасқан. Ауданда темір және асфальтталған жол бар. Ең жақын т.ж. Кемпірсай станциясына дейінгі қашықтық 12 км. Ең жақын елді-мекен кен орнынан шығысқа қарай 7 300 м қашықтықта орналасқан Бадамша ауылы. Кен орнының әкімшілік аумағы Ақтөбе облысының екі ауданында орналасқан: Хромтау және Қарғалы. Хромтау ауданындағы ең жақын елді-мекен кен орнынан оңтүстік-батысқа қарай 13 800 м қашықтықта орналасқан Тассай (Троицкое) ауылы.

Бұрыштық нүктелердің координаттары (WGS 84)		
№ п/п	Солтүстік ендік	Шығыс бойлық
1	50° 32' 38.79" N	58° 08' 22.80" E
2	50° 33' 27.34" N	58° 08' 23.97" E
3	50° 33' 26.59" N	58° 09' 40.19" E
4	50° 32' 38.03" N	58° 09' 38.99" E
Учаскенің ауданы 225 Га		

Өндіру жұмыстарын жүргізудегі негізгі технологиялық процестер:

- жарылыс ұңғымаларын бұрғылау және жарылыс жұмыстарын жүргізу;
- қазу-тиеу жұмыстары;
- бульдозермен аршылған жыныстардың үйіндісін қалыптастыру.

Ситуациялық карта-кен орнының орналасу сызбасы 1-суретте көрсетілген.

**Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының
«Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының
жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп**

Келісімшарттық кезеңде 422,9 мың тонна тауарлық кен өңделетін болады. Удар кен орнын игерудің күнтізбелік кестесі:

			<i>Подготовительный период</i>		<i>Добыча</i>			
			2023	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Год отработки</i>		<i>Всего</i>	<i>1 год</i>	<i>2 год</i>	<i>3 год</i>	<i>4 год</i>	<i>5 год</i>	<i>6 год</i>
<i>Горная масса</i>	Тонны	7408232			3,276,336	2,321,749	1,237,714	572,433
	Объём	2376924			1055044	746269	395439	180171
<i>Промышленные запасы</i>	Тонны	407966			104,336	101,306	101,492	100,832
	Объём	111466			28507.08	27679.23	27730.05	27549.73
	Cr2O3, %	34.81			35.66	34.68	34.07	34.79
	Cr2O3, т	141998			37206	35137	34577	35079
<i>Потери</i>	%	4.2			4.2	4.2	4.2	4.2
<i>Разубоживание</i>	%	7.6			7.6	7.6	7.6	7.6
<i>Эксплуатационные запасы (товарная руда)</i>	Тонны	422978			108175	105034	105227	104542
	Объём	115568			29556	28698	28750	28563
	Cr2O3, %	32.16			32.95	32.05	31.48	32.15
	Cr2O3, т	136035			35643	33661	33125	33605
<i>Вскрыша</i>	Тонны	7000266			3,172,000	2220443	1136222	471601
	Объём	2265458			1026537	718590	367709	152622
<i>Коэф.вквр.</i>	т/т	17.16			30.40	21.92	11.20	4.68
	м3/т	5.55			9.84	7.09	3.62	1.51

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп

Карьерге су ағыны

Айдалатын Карьер суларын жинау үшін ауданы 12,7 га (айдалатын Карьер суларының көлемі – 113 284 м³/жыл) буландырғыш – жинақтаушы тоғанды жайластыру жоспарлануда.

Буландырғыш тоғанының орналасуы келесі жұмыстардан тұрады:

- Топырақтың құнарлы қабатын алып тастау.
- негіздемені түзету.
- саздан жасалған су өткізбейтін экранды орналастыру
- геомембранадан сүзгіге қарсы экранды төсеу
- қоршау арығы мен біліктің ұңғымасы.

Буландырғыш тоғанның тереңдігі - 2,5 м. Қоршау білігінің биіктігі – бетінен 2,0 м.

Қыры бойынша қоршау білігінің ені құрылыс кезеңінде де, пайдалану кезеңінде де автокөліктің жүріп өту, құрылыс машиналары мен механизмдерінің жұмыс істеу мүмкіндігіне сүйене отырып, 5 м болып қабылданған.

Ішкі еңісті салу еңістің орнықтылығы шартынан 1:3 қабылданды. Оны толқын әсерінен қорғау және атмосфералық жауын-шашыннан шаю үшін жобада (жоспарда) сұрыпталмаған тау-кен массасынан жасалған тас нобай түріндегі нығайту құрылғысы көзделеді.

Сыртқы (құрғақ) еңістің атмосфералық жауын-шашынмен және жел эрозиясымен шайылып кетуіне жол бермеу үшін жобада оны өсімдік топырағының қабаты бойынша шөп себу арқылы нығайту көзделеді. Өсімдік топырағы көлбеу жерге қойылады, сәл тығыздалады, ал оның орташа қалыңдығы кемінде 20.0 см болуы керек.

Жобаланатын буландырғыш тоған сүзгіге қарсы экранмен қарастырылады. Сүзгіге қарсы экран ретінде буландырғыш тоғанның барлық төсемі бойынша геомембранадан жасалған экран көзделген.

Геомембрананың сырғанауын болдырмау және оның пайдалану мерзімін ұзарту үшін геомембрананың экранының үстінен қалыңдығы 20 см құмдақ топырақтан қорғаныш қабаты төселеді.

Буландырғыш тоғанның құрылысы жеке жоба бойынша көзделеді.

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп

Су жинағыштардан алынған карьер сулары карьердің бортында буландырғыш тоғанға салынған магистральдық құбыр арқылы жер бетіне шығарылады, онда су тоқтатылған заттар мен мұнай өнімдерінен тазартылады.

Сыйымдылығы жылына 113 284 м³ болатын екі секциялы буландырғыш тоған. Буландырғыш тоғанының көлемі пайдаланылған ағын сулардың көлеміне сәйкес келеді.

Конструктивті түрде буландырғыш тоған сүзгілеу жылдамдығының көлденең бағыты бар сүзгілеуші тосқауылмен бөлінген бірізді орналасқан екі көлденең тұндырғыш болып табылады.

Буландырғыш тоғанның түбі бойынша өлшемі 510x250 м, тереңдігі 2,5 м. Тоғанның түбі мен еңістерінде геомембранадан жасалған гидроизоляциялық экран орнатылады. Карьер суларын өлшенген бөлшектерден тазартудың қажетті дәрежесіне карьер сулары үшін зумпфада тұндыру арқылы қол жеткізіледі. Мұнай өнімдерінің негізгі мөлшері тұндырылатын өлшемдерде сіңіріледі. Мұнай өнімдерінің бір бөлігі жер бетіне қалқып шығады және мұнай сіңіргіш бондармен ұсталады (тазартылатын суда мұнай өнімдерінің құрамын төмендету мақсатында буландырғыш тоған қалқып шыққан мұнай өнімдерін жинайтын мұнай сіңіргіш бондармен жабдықталады). Буландырғыш тоғанның конструкциясы жеке жобамен қарастырылады. Карьерді кептіру карьерде тау-кен жұмыстарын жүргізумен қатар ұйымдастырылған ашық сутөкпе көмегімен жүргізіледі. Күндізгі бетте орналасқан буландырғыш тоғанның суы тұндырылғаннан кейін экскаваторлық кенжарларды суару, түсіру орындарын суару, үйінділер мен кен қоймаларын, карьерішілік және алаңішілік автомобиль жолдарын бульдозерлік жоспарлау үшін пайдаланылады.

**Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының
«Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының
жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп**

Өндірістік қызмет процесінде шаруашылық-тұрмыстық, өндірістік және нөсер ағындары түзілетін болады. Пайдалану процесінде өндірістік объектінің аумағында пайда болған барлық ағындар зумпфтарда жиналады және сорғының көмегімен су жинағышқа (буландырғыш тоғанға) жіберіледі. Кен орнын ашық әдіспен игеру кезінде карьерге су ағыны мыналардың есебінен болады:

1. жауын-шашын;
2. қарлы сулар;
3. жер асты сулары.

Экологиялық кодекстің талаптарын ескере отырып, буландырғыш тоғанды одан әрі жобалау кезінде гидроизоляциялық материалды қолдану жолымен түбін гидроизоляциялауды көздеу қажет. Сондай-ақ жобада жылына 3 рет (көктемгі-жазғы-күзгі кезеңдер) сынама алу жүргізілетін бақылау ұңғымалары желісін орнату көзделген. Карьердегі күтілетін су ағызғыш кестеде келтірілген:

Жұмыс істеген жылы	Карьердің тереңдігі, м	Максималды су ағыны, м³/сағ	Максималды су ағыны, м³/жыл
2025	48,5	5,2	45778,5
2026	63,5	9,7	84599,8
2027	68,5	12,9	113284,2
2028	88,3	12,9	112960,0

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп

Удар кен орнындағы буландырғыш тоғанға төгу нормативтері 2025 жылдан 2028 жылға дейін:

2025 жыл-368,028 т/жыл

2026 жыл-680,125 т/жыл

2027 жыл-910,728 т/жыл

2028 жыл-908,122 т/жыл

Буландырғыш тоған жер қойнауы мен жер асты суларына ластаушы заттардың кіруін болдырмайтын сүзгіге қарсы экранмен жабдықталуы тиіс. Жинақтаушы тоғандар/буландырғыш тоғандар суды (карьерлік, шахталық) жинауға және буландыруға арналған, ол жерден оларды ағызу немесе одан әрі пайдалану, тіпті қоршаған ортаға сүзу көзделмейді.

ЖАРЫЛЫС ЖҰМЫСТАРЫ

Жобада бұрғылау-жару тәсілімен алдын ала қопсыту арқылы тау-кен жұмыстарын жүргізудің циклдік технологиясы көзделеді. Қазу жүйесімен қабылданған тау-кен техникалық шарттарға сәйкес жыныстарды қопсыту үшін ұңғымалық зарядтар әдісі қабылданады.

Игерудің тау-кен техникалық жағдайларын негізге ала отырып, жобада тік ұңғымалық зарядтар әдісі қабылданады: ашу және өндіру кезінде биіктігі 5 кемер. Ұңғымаларды бұрғылау Atlas Copco ROC L8 станоктарымен жүргізіледі, бұрғылау тәсілі соққы-айналмалы, бұрғылау диаметрі кен және аршу жыныстары бойынша 110 мм.

Жарылғыш заттардың жалпы шығыны 1069,6 тоннаны құрайды, оның ішінде 2025 жылы - 474,8 тонна, 2026 жылы - 335,8 тонна, 2027 жылы - 177,9 тонна, 2028 жылы - 81,1 тонна.

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп

Жарылыс кезінде қауіпсіз қашықтықты және зарядтың рұқсат етілген салмағын анықтау

Карьердегі жарылыс жұмыстарының сейсмикалық әсерін азайту үшін Exel электр емес НСВ және ВВ зарядтарын бастаудың электрондық (I-KON) жүйесін қолдана отырып, қысқа мерзімді жарылысты пайдалану ұсынылады.

Жарылыс кезінде сейсмикалық қауіпсіз қашықтықты анықтау жарылыс жұмыстарын жүргізетін қауіпті өндірістік объектілер үшін өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидаларына сәйкес жүргізіледі.

Ұңғымаішілік баяулаудың электрлік емес жүйелерінің баяулау интервалдары 500 мс, беттік баяулау қабылданады -9, 17, 25, 33, 42, 65 мс. Ұңғымаішілік баяулаудың I-KON электронды инициация жүйесінің баяулау аралықтарында 15 000 мс дейін шектеулер бар. және арнайы жабдықтың көмегімен автоматты түрде орнатылады.

Кестеде жарылыстың инженерлік құрылыстарға сейсмикалық әсері бойынша қауіпсіз қашықтық көрсетілген.

Q, кг	10000	15000	20000	25000	30000
rc, м	175	200	220	235	250

Қорғалатын объектілерге 175 м-ден кем жақындаған кезде қорғалатын объект жағынан жарылатын блоктың контуры бойынша контурлық жарылысқа ұқсас экрандаушы саңылау жасау ұсынылады. Бұл ретте, скринингтік саңылаудың контурлық ұңғымалары жарылатын блоктың биіктігінен 1 м тереңірек бұрғыланады. Алдын ала жарылу өнеркәсіптік жарылыстың сейсмикалық әсерін 4-5 есе азайтуға мүмкіндік береді.

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп

Соққы ауа толқынының әсерінен қауіпсіз қашықтық

Жарылыстар кезінде соққы ауа толқынының (УВВ) әрекеті бойынша қауіпсіз қашықтықты анықтау жарылыс жұмыстарын жүргізетін қауіпті өндірістік объектілер үшін өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидаларына сәйкес жүргізіледі.

Жер бетіндегі жарылыс кезінде ғимараттар мен құрылыстар үшін формула бойынша есептеледі:

$$r_{\text{с}} = k_{\text{с}} \sqrt{Q},$$

мұндағы, $r_{\text{с}}$ - қауіпсіз қашықтық, м,

Q - зарядтың массасы, кг,

$k_{\text{с}}$ - мәні зарядтың орналасу шарттары мен массасына, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстардың рұқсат етілген зақымдану дәрежесіне байланысты болатын пропорционалдылық коэффициенті.

Кестеде ВВ зарядының нақты массалары үшін соққы ауа толқынының әрекеті бойынша қауіпсіз қашықтық берілген.

Q, кг	10000	15000	20000	25000	30000
гв,м	100÷200	122,5÷245	141,5÷283	158÷316	173÷346

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп

Жарылыстың сейсмикалық әсерін азайту жолдары

Қысқа мерзімді жарылысты (КЗВ) қолдану;

- заряд массасының төмендеуі;
- зарядтың дизайнын, баяулау аралығын, жарылғыш ұңғымалардың торын және ұңғыманың диаметрін өзгерту;
- қорғалатын объектіге қатысты жарылатын зарядтар тобының оңтайлы бағыты;
- сейсмикалық экрандарды скринингтік алшақтық ретінде пайдалану.

Жарылыс жұмыстарының сейсмикалық мониторингі

Жарылыс жұмыстарының су жинау құрылыстарына әсерін бағалау үшін кен орнын пайдалану кезеңінде мынадай іс шараларды жүргізу жоспарлануда:

- тау жыныстары массивінің тербеліс жылдамдығын тіркеу үшін су алу құрылыстары аймағында сейсмодатчиктерді орнату
- сейсмикалық мониторинг нәтижелері бойынша жарылыс жұмыстарының әсерін бағалау
- Қорғалатын объектілер мен құрылыстарға сейсмикалық әсерді азайту мақсатында жарылыс жұмыстарының параметрлерін түзету.

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп

Жұмыстарды жүргізу процесінде қоршаған ортаға әсер етудің негізгі көздері: карьер, аршылған жыныстар үйіндісі және кен қоймасы болады.

Тау-кен жұмыстары кезінде атмосфералық ауаның ластану көздеріне қазу-тиеу жұмыстары кезінде зиянды заттардың бөлінуі, автомобиль көлігінің қозғалысы кезінде автожолдардың тозаңдануы, тасымалдау кезінде кендер мен жыныстардың тозаңдануы, бұрғылау-жару жұмыстары кезінде тозаңдану, автомобиль көлігі жұмысының нәтижесінде улы заттардың шығарылуы жатады. Шығарындылардың негізгі көздері - ұйымдастырылмаған (карьер, тас үйіндісі, кен қоймасы). Ластану көздерінің саны – 20 дана, оның ішінде 18 ұйымдастырылмаған және 2 ұйымдастырылған.

Кен орнында атмосфераға зиянды заттар шығарындыларының негізгі бөлінуі бұрғылау-жару жұмыстарын жүргізу кезінде, үйінді қалыптастыру процесінде, карьердің ашық беттерінен, тау жыныстарынан, кен қоймасынан шаңды Үрлеу кезінде, сондай-ақ тиеу-түсіру жұмыстары, аршу жыныстары мен кендерді автокөлікпен тасымалдау кезінде орын алады.

Атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының нормативтері:

2025 жыл	– 5,4482604 г/с, 103,47752 т/ жыл
2026 жыл	– 5,3242604 г/с, 86,55552 т/ жыл
2027 жыл	– 5,1832604 г/с, 67,35552 т/ жыл
2028 жыл	– 5,0972604 г/с, 55,56752 т/ жыл

**Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының
«Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының
жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп**

Өндірістік және технологиялық процестерді жүзеге асыру барысында кен орнында қалдықтардың келесі түрлері түзіледі:

1. Аралас коммуналдық қалдықтар (ҚТҚ) (20 03 01) – жылына 4,2 тонна
2. Кеңсе техникасының қалдықтары (20 01 36) – жылына 0,1 тонна
3. Дәнекерлеу электродтарының өрттері (12 01 01) – 0,0075 т/жыл
4. Металл сынықтары (қара металл сынықтары) (16 01 17) – жылына 3,564 тонна
5. Пайдаланылған автошиналар (16 01 03) – 9,6 т/жыл
6. Пайдаланылған флуоресцентті лампалар (20 01 21*) – 0,0054 т/жыл
7. Пайдаланылған сүзгі (16 01 07*) – 0,045 т/жыл
8. Пайдаланылған майлар (13 02 06*) – жылына 0,425 тонна.
9. Пайдаланылған батареялар (20 01 33*) – жылына 2,5 тонна
10. Майланған шүберек (15 02 02*) – 0,254 тонна/жыл
11. Медициналық қалдықтар (18 01 04) – 0,01 тонна/жыл
12. Аршылған жыныстар (01 01 01).

Қалдықтардың түзілу көлемі: 2025 ж. – 3 172 000,0 т/жыл
2026 ж. – 2 220 443,0 т/жыл
2027 ж. – 1 136 222,0 т/жыл
2028 ж. – 471 601,0 т/жыл

Пайда болған қалдықтар Бадамша кентіне тасымалданады және шарт бойынша мамандандырылған кәсіпорындарға тапсырылады.

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп

Аршылған жыныстардың пайда болуын азайту және көму көлемін азайту үшін кәсіпорын жолдарды салу және жөндеу, Инфрақұрылым алаңдарын жоспарлау кезінде пайда болған аршылған жыныстардың бір бөлігін пайдаланады. Қалдықтардың түзілуін төмендету көлемі 2025 жылдан бастап жылына 20 250 тоннаға дейін құрайды.

Аршылған жыныстар кәсіпорынның қажеттіліктеріне келесі мақсаттарда пайдаланылады:

- Сақтандыру білігінің үйіндісі – жылына 16 500 т
- Асыл тұқымды үйіндіге жол – жылына 1 875 т
- Кен қоймасына жол – жылына 1 875 т

Пайдаланылған тұқымның жалпы көлемі жылына 20 250 т құрайды.

Жоспарланған жұмыстардың топырақ ресурстарына әсері топырақтың беткі қабатын бұзу болып табылады. Жұмыстарды жүргізу учаскелерінде жобада кейіннен рекультивациялау үшін пайдаланылатын ПСП алу көзделеді.

ҚР ЭК 238-бабына сәйкес жер қойнауын пайдаланушылар жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу кезінде, сондай-ақ жерді бұзумен байланысты Құрылыс және басқа да жұмыстарды орындау кезінде өзге де тұлғалар:

1) иеленіп отырған жер учаскелерін олардың мақсаты бойынша одан әрі пайдалануға жарамды күйде ұстауға;

2) жердің бұзылуына байланысты жұмыстар басталғанға дейін топырақтың құнарлы қабатын алып тастауға және оның сақталуын және одан әрі Бүлінген жерлерді рекультивациялау мақсатында пайдаланылуын қамтамасыз етуге міндетті;

3) бұзылған жерлерді рекультивациялауды жүргізуге міндетті.

**Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының
«Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының
жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп**

Өндірілген кенді байыту

Кен орнында өндірілген кен Хромтау ауданының Оңғар (бұрынғы Сусановка) ауылына жақын орналасқан байыту фабрикасына жіберілетін болады.

Байыту фабрикасының параметрлері:

- фабриканың өнімділігі - жылына 1300 мың тонна;
- сағаттық өнімділік - 190 т/сағ;
- үлес салмағы - 3,6 г/см³;
- үйінді салмағы - 2,08 г/см³;
- ылғалдылығы - 4%;
- М.М.Протодияконов шкаласы бойынша - 6-8;
- орташа абразивтілік тұқымдары;
- табиғи құламаның бұрышы - 350°;
- бастапқы кеннің ірілігі - 500 мм.

Фабрикада өнімнің үш түрі алынады деп болжануда:

- Ірі кесекті концентрат - минус 100/150 + 10 мм, 45-48% Cr₂O₃, < 10% SiO₂ (8% стандартты)
- Ұсақ кесекті концентрат - минус 10 + 1 мм, 45-48% Cr₂O₃, < 10% SiO₂ (8% стандартты)
- Ұсақ концентрат - минус 1 мм, > 55-59% Cr₂O₃, < 3% SiO₂

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп

Жерді қалпына келтіру

Барлық бүлінген жерлер өндіру жұмыстары аяқталғаннан кейін қалпына келтіру кезеңінен өтеді. «Удар» кен орнында жер қойнауын пайдалану нәтижесінде бұзылған жердің ауданы келісімшарттық мерзімнің соңына (2028 жыл) 33,8 га құрайды.

Жерді қалпына келтіру - бүлінген жерлердің өнімділігі мен халық шаруашылығының құндылығын қалпына келтіруге, сондай-ақ қоршаған орта жағдайын жақсартуға бағытталған жұмыстар кешені. Жер қойнауын пайдаланушы рекультивациялық жұмыстарды жүргізу кезінде жер қойнауын, атмосфералық ауаны, жерді, ормандарды, суды қорғау шарттарын регламенттейтін стандарттардың (нормалардың, ережелердің) сақталуын қамтамасыз етуге, сондай-ақ жер қойнауын пайдалану кезінде бүлінген жер учаскелері мен басқа да табиғи объектілерді оларды одан әрі пайдалануға жарамды күйге келтіруге міндетті.

Қалпына келтірудің техникалық кезеңі.

Осы жоспарда мынадай құрамда рекультивациялаудың техникалық кезеңін жүргізу көзделеді:

- аумақты қоқыстан тазарту;
- көлденең учаскелерді өрескел толтыру және жоспарлау;
- әрлеу макеті және қалпына келтірілетін алаңдарды айналдыру.

Қалпына келтірудің техникалық кезеңі бойынша жұмыстар жылы мезгілде жүргізіледі.

Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының «Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп

Қалпына келтірудің биологиялық кезеңі.

Биологиялық кезең техникалық кезең аяқталғаннан кейін басталады және техникалық кезеңді жүргізу барысында дайындалған топырақтың эрозиясын болдырмайтын тамыр сіңетін қабатты жасау, қалпына келтірілген беттен ұсақ топырақты бұзу мақсатында жүргізіледі.

Қалпына келтірудің биологиялық кезеңін орындау атмосфераға шаң шығаруды азайтуға және ауданның микроклиматын жақсартуға мүмкіндік береді.

Қалпына келтірудің биологиялық кезеңінің құрамына кіретін жұмыстар аймақтық агротехника бойынша ұсынымдарды ескере отырып жүргізілуі тиіс. Топырақты уақтылы және сапалы өңдеу топыраққа тиісті агрофизикалық жағдай жасауға, арамшөптерден мұқият тазартуға, ылғалдың жиналуы мен сақталуына ықпал етеді. Үйілмей қопсытуды күзгі жауын-шашынның топырақтың неғұрлым терең қабаттарына өтуін есептей отырып, тамыз айында жүргізу қажет.

Көпжылдық шөптерді егу қалпына келтірілетін учаскелердің көлденең бетінде көзделеді.

Шөптер ағаштар мен бұталарға қарағанда борпылдақ тұқымдыларды тезірек бекітеді және оларды жуу мен шашу процестерін болдырмайды.

Мелиоративтік дақылдар ретінде жер үсті массасын құрайтын көпжылдық шөптер көзделеді. Бұл дақылдардың басты артықшылығы - олар осы аумақтарда өседі. Кепілдік берілген табыс үшін учаскенің флорасын қалпына келтіруде білікті көмек жүргізу үшін өңірлік агростанциялармен белсенді ынтымақтастық жоспарланып отыр.

**Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы Бадамша ауылының маңындағы Кемпірсай алаңының
«Удар» учаскесінің шекарасында хром кендерін игерудің тау-кен жұмыстарының
жоспарына ықтимал әсерлері туралы есеп**

Жоспарланған қызметті жүзеге асырудың болжамды орнында және оның айналасында табиғи апаттардың туындау ықтималдығы

Жобаланатын учаске сейсмикалық қауіпсіз ауданда орналасқан, сондықтан сел, су тасқыны, көшкін және т.б. сияқты экзогендік сипаттағы қауіпті құбылыстар жоқ. Жергілікті жердің рельефі мен жоспарлануы нөсер ағындарынан болатын төтенше жағдайларды да болдырмайды. Қауіпті құбылыстардың қарқындылық дәрежесі жоғары емес.

Жоспарланған қызметті жүзеге асырудың болжамды орнында авариялар, инциденттер, табиғи дүлей зілзалалар нәтижесінде қолайсыз салдарлардың туындау ықтималдығы

Көзделіп отырған қызмет жүзеге асырылатын жерде және оның айналасында авариялар, инциденттер, табиғи дүлей зілзалалар нәтижесінде қолайсыз зардаптардың туындау ықтималдығы төмен.

Қоршаған орта компоненттеріне әсерді кешенді бағалау

Табиғи ортаның компоненттері	Әсер ету көзі және түрі	Кеңістіктік масштаб	Уақыт шкаласы	Әсер ету қарқындылығы	Кешенді бағалау	Маңыздылық санаты
Атмосфералық ауа	Ластаушы заттардың шығарылуы	3 Жергілікті	4 Көпжылдық	4 күшті	48	Жоғары маңыздылықтың әсері
Топырақ және жер қойнауы	Өндіру жұмыстары	3 Жергілікті	4 Көпжылдық	4 күшті	48	Жоғары маңыздылықтың әсері
Жер үсті және жер асты сулары	Суды техникалық қажеттіліктерге пайдалану	2 Шектеулі	4 Көпжылдық	1 Елеусіз	8	Төмен маңыздылықтың әсері

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!!!

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

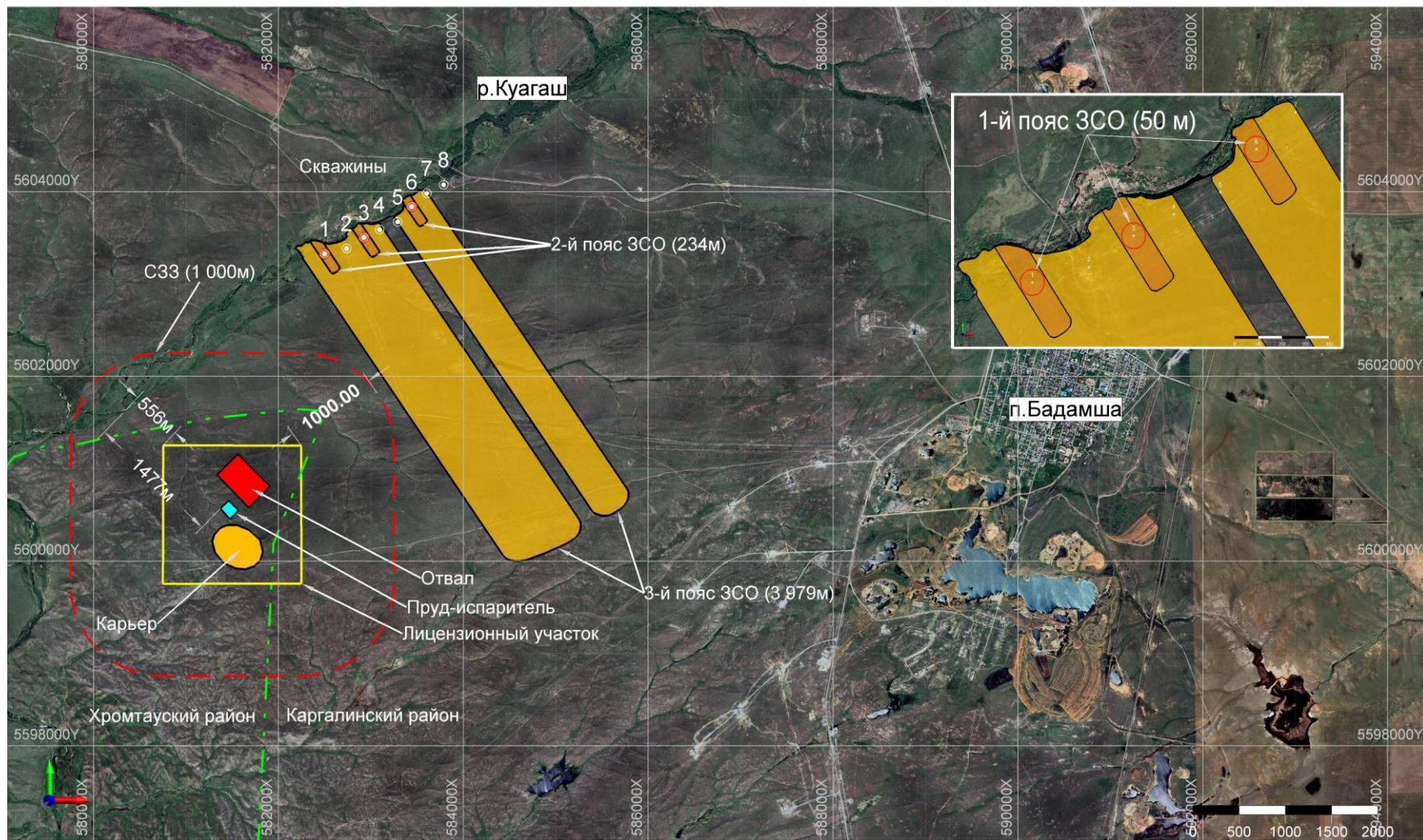
Месторождение хромовых руд «Удар» расположено в Каргалинском районе Актюбинской области в 70 км к северо-востоку от г. Актобе и в 36 км к северо-западу от г. Хромтау. В районе имеется железная и асфальтированная дорога. Расстояние до ближайшей ж.д. станции Кемпирсай составляет 12 км. Ближайшим населенным пунктом является поселок Бадамша, расположенный на расстоянии 7 300 м на восток от месторождения. Административно территория месторождения расположена в двух районах Актюбинской области: Хромтауском и Каргалинском. Ближайшим населенным пунктом в Хромтауском районе является поселок Тассай (Троицкое), расположенный на расстоянии 13 800 м на юго-запад от месторождения.

Координаты угловых точек (WGS 84)		
№ п/п	Северная широта	Восточная долгота
1	50° 32' 38.79" N	58° 08' 22.80" E
2	50° 33' 27.34" N	58° 08' 23.97" E
3	50° 33' 26.59" N	58° 09' 40.19" E
4	50° 32' 38.03" N	58° 09' 38.99" E
Площадь участка составляет 225 Га		

Основные технологические процессы при производстве добычных работ:

- бурение взрывных скважин и проведение взрывных работ;
- выемочно-погрузочные работы;
- формирование отвала вскрышных пород бульдозером.

Ситуационная карта – схема расположения месторождения представлена на рисунке 1.

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

За контрактный период будет отработано 422,9 тыс. т товарной руды. Календарный график разработки месторождения Удар:

			Подготовительный период		Добыча			
			2023	2024	2025	2026	2027	2028
Год отработки		Всего	1 год	2 год	3 год	4 год	5 год	6 год
Горная масса	Тонны	7408232			3,276,336	2,321,749	1,237,714	572,433
	Объём	2376924			1055044	746269	395439	180171
Промышленные запасы	Тонны	407966			104,336	101,306	101,492	100,832
	Объём	111466			28507.08	27679.23	27730.05	27549.73
	Cr2O3, %	34.81			35.66	34.68	34.07	34.79
	Cr2O3, т	141998			37206	35137	34577	35079
Потери	%	4.2			4.2	4.2	4.2	4.2
Разубоживание	%	7.6			7.6	7.6	7.6	7.6
Эксплуатационные запасы (товарная руда)	Тонны	422978			108175	105034	105227	104542
	Объём	115568			29556	28698	28750	28563
	Cr2O3, %	32.16			32.95	32.05	31.48	32.15
	Cr2O3, т	136035			35643	33661	33125	33605
Вскрыша	Тонны	7000266			3,172,000	2220443	1136222	471601
	Объём	2265458			1026537	718590	367709	152622
Коэф.вквр.	т/т	17.16			30.40	21.92	11.20	4.68
	м3/т	5.55			9.84	7.09	3.62	1.51

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Водоприток в карьер

Для сбора откачиваемых карьерных вод планируется обустройство пруда-накопителя-испарителя площадью 12,7 га (объем, откачиваемых карьерных вод – 113284 м³/год).

Обустройство пруда–накопителя-испарителя состоит из следующих работ:

- Снятие плодородного слоя почвы.
- выколачивание основания.
- обустройство водонепроницаемого экрана из глины
- укладка противодиффузионного экрана из геомембраны
- проходка ограждающей канавы и вала.

Глубина пруда-испарителя – 2,5 м. Высота ограждающего вала – 2,0 м от поверхности.

Ширина ограждающего вала по гребню принята 5м исходя из возможности проезда автотранспорта, работы строительных машин и механизмов, как в период строительства, так и в период эксплуатации.

Заложение внутреннего откоса принято 1:3 из условия устойчивости откоса. Для его защиты от волнового воздействия и размыва его атмосферными осадками проектом (планом) предусматривается устройство укрепления в виде каменной наброски из несортированной горной массы.

Для предотвращения размыва внешнего (сухого) откоса атмосферными осадками и ветровой эрозией проектом предусматривается укрепление его посевом трав по слою растительного грунта. Растительный грунт укладывается на откос, слегка уплотняется, при этом средняя толщина его должна быть не менее 20.0 см.

Проектируемый пруд-испаритель предусматривается с противодиффузионным экраном. В качестве противодиффузионного экрана по всему ложу пруда-испарителя предусмотрен экран из геомембраны.

Для предотвращения скольжения геомембраны и увеличения срока ее эксплуатации по всей площади верхового откоса, поверх экрана геомембраны укладывается защитный слой из супесчаного грунта толщиной 20 см.

Строительство пруда-испарителя предусматривается по отдельному проекту.

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Карьерные воды из водосборников откачиваются на поверхность по магистральному трубопроводу, проложенному по борту карьера в пруд-испаритель, где воды очищаются от взвешенных веществ и нефтепродуктов.

Пруд-испаритель двухсекционный емкостью на максимальный годовой водоприток – 113 284 м³/год. Объем пруда испарителя соответствует объему использованных стоков.

Конструктивно пруд-испаритель представляет собой два последовательно расположенных горизонтальных отстойника, разделенных фильтрующей дамбой-перемычкой с горизонтальным направлением скорости фильтрации.

Размеры пруда-испарителя по дну 510х250 м, глубина 2,5 м. На дне и откосах пруда устраивается гидроизоляционный экран из геомембраны. Необходимая степень очистки карьерных вод от взвешенных частиц достигается путем отстоя в зумпфе для карьерных вод. Основное количество нефтепродуктов сорбируется на осаждаемых взвесях. Часть нефтепродуктов всплывает на поверхность и задерживается нефтесорбирующими бонами (с целью снижения содержания нефтепродуктов в очищаемой воде, пруд-испаритель оснащают нефтесорбирующими бонами, которые собирают всплывшие нефтепродукты). Конструкция пруда-испарителя рассматривается отдельным проектом. Осушение карьера производится с помощью организованного открытого водоотлива параллельно с ведением горных работ в карьере. Вода из пруда-испарителя, расположенного на дневной поверхности, после отстаивания используется для орошения экскаваторных забоев, орошения мест разгрузки, бульдозерной планировки отвалов и рудных складов, внутрикарьерных и внутриплощадочных автомобильных дорог.

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

В процессе производственной деятельности будут образовываться хозяйственно- бытовые, производственные и ливневые стоки. В процессе эксплуатации все стоки, образованные на территории производственного объекта, будут собираться в зумпфах и с помощью насоса направляться на водосборник (пруд испаритель). При отработке месторождения открытым способом приток воды в карьер будет происходить за счет:

1. ливневых осадков;
2. снеготалых вод;
3. подземных вод.

Учитывая требования, вышеуказанных Экологического кодекса, при дальнейшем проектировании пруда-испарителя, необходимо предусмотреть гидроизоляция дна путем применения гидроизоляционного материала. Так же проектом предусмотрены устройство сети наблюдательных скважин, в которых будет производиться отбор проб 3 раза в году (весеннее-летний-осенний периоды). Ожидаемый водоприток в карьер приведен в таблице

Год отработки	Глубина карьера, м	Максимальный водоприток, м ³ /час	Максимальный водоприток, м ³ /год
2025	48,5	5,2	45778,5
2026	63,5	9,7	84599,8
2027	68,5	12,9	113284,2
2028	88,3	12,9	112960,0

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Нормативы сбросов в пруд-испаритель на месторождении Удар с 2025 по 2028 год составят:

2025 год – 368,028 т/год

2026 год – 680,125 т/год

2027 год – 910,728 т/год

2028 год – 908,122 т/год

Пруд-испаритель должен быть оборудован противofильтрационным экраном, исключающим проникновение загрязняющих веществ в недра и подземные воды. Пруды-накопители/пруды-испарители предназначены для накопления и испарения воды (карьерной, шахтной), откуда не предусматривается их сброс или дальнейшее использование, и тем более фильтрация в окружающую среду.

ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ

Проектом предусматривается цикличная технология производства горных работ с предварительным рыхлением буровзрывным способом. В соответствии с горнотехническими условиями, принятой системой разработки, для рыхления пород принимается метод скважинных зарядов.

Исходя из горнотехнических условий разработки, проектом принимается метод вертикальных скважинных зарядов: на вскрыше и на добыче уступом высотой 5. Бурение скважин будет производиться станками Atlas Copco ROC L8, способ бурения ударно-вращательный, диаметр бурения 110 мм по руде и по вскрышным породам.

Общий расход взрывчатых веществ составит 1069,6 т, из них 2025 год – 474,8 тонн, 2026 – 335,8 тонн, 2027 год – 177,9 тонн, 2028 год – 81,1 тонн.

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Определение безопасных расстояний и допустимого веса заряда при взрывных работах

Для снижения сейсмического воздействия взрывных работ на карьере, рекомендуется использование короткозамедленного взрывания с применением неэлектрического НСВ Exel и электронной (I-KON) системы инициирования зарядов ВВ.

Определение сейсмических безопасных расстояний при взрывах производится в соответствие с Правилам обеспечения промышленной безопасности для опасных производственных объектов, ведущих взрывные работы.

Интервалы замедления неэлектрических систем внутрискважинного замедления принимаются 500 мс, поверхностного замедления –9, 17, 25, 33, 42, 65 мс. Интервалы замедления электронной системы инициирования I-KON внутрискважинного замедления имеют ограничения до 15 000 мс. и задаются автоматически при помощи специального оборудования.

В таблице приведены безопасные расстояния по сейсмическому действию взрыва на инженерные сооружения.

Q, кг	10000	15000	20000	25000	30000
гс, м	175	200	220	235	250

При приближении к охраняемым объектам менее 175 м рекомендуется по контуру взрываемого блока со стороны охраняемого объекта создавать экранирующую щель, аналогичную контурному взрыванию. При этом, контурные скважины экранирующей щели бурятся на 1 м глубже высоты взрываемого блока. Предварительное щелеобразование позволяет снизить сейсмический эффект от промышленного взрыва в 4-5 раз.

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Безопасные расстояния по действию ударной воздушной волны

Определение расстояний, безопасных по действию ударной воздушной волны (УВВ) при взрывах производится в соответствие с Правилами обеспечения промышленной безопасности для опасных производственных объектов, ведущих взрывные работы.

При взрыве на земной поверхности для зданий и сооружений рассчитываются по формуле:

$$r_{\text{в}} = k_{\text{в}} \sqrt{Q},$$

где $r_{\text{в}}$ - безопасные расстояния, м,

Q - масса заряда, кг,

$k_{\text{в}}$ - коэффициент пропорциональности, значения которого зависят от условий расположения и массы заряда, а также от степени допускаемых повреждений зданий и сооружений.

В таблице приведены безопасные расстояния по действию ударной воздушной волны для конкретных масс заряда ВВ.

Q, кг	10000	15000	20000	25000	30000
$r_{\text{в}}$, м	100÷200	122,5÷245	141,5÷283	158÷316	173÷346

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Способы снижения сейсмического эффекта взрыва

Применение короткозамедленного взрывания (КЗВ);

- уменьшение массы заряда;
- изменение конструкции заряда, интервала замедления, сетки взрывных скважин и диаметра скважины;
- оптимальная ориентация взрываваемой группы зарядов относительно охраняемого объекта;
- использование сейсмических экранов в виде экранирующей щели.

Сейсмомониторинг взрывных работ

Для оценки влияния взрывных работ на водозаборные сооружения планируется в период эксплуатации месторождения проведение следующих мероприятий:

- установка сейсмодатчиков в зоне водозаборных сооружений для регистрации скорости колебаний массива пород
- оценка воздействия взрывных работ по результатам сейсмомониторинга
- Корректировка параметров взрывных работ с целью снижения сейсмического воздействия на охраняемые объекты и сооружения.

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Основными источниками воздействия на окружающую среду в процессе проведения работ будут: карьер, отвал вскрышных пород и рудный склад.

К источникам загрязнения атмосферного воздуха при горных работах относятся выделение вредных веществ при выемочно-погрузочных работах, пыление автодорог при передвижении автомобильного транспорта, пыление руды и породы при транспортировке, пыление при буровзрывных работах, выброс токсичных веществ в результате работы автомобильного транспорта. Основные источники выбросов - неорганизованные (карьер, породный отвал, рудный склад). Количество источников загрязнения – 20 шт., из них 18 неорганизованных и 2 организованных.

На месторождении основное выделение выбросов вредных веществ в атмосферу происходит при ведении буровзрывных работ, в процессе отвалообразования, сдувании пыли с открытых поверхностей карьера, породного отвала, склада руды, а также при погрузочных и разгрузочных работах, транспортировании пород вскрыши и руд автотранспортом.

Нормативы выбросов загрязняющих веществ в атмосферу будут составлять:

2025 год – 5,4482604 г/с, 103,47752 т/год

2026 год – 5,3242604 г/с, 86,55552 т/год

2027 год – 5,1832604 г/с, 67,35552 т/год

2028 год – 5,0972604 г/с, 55,56752 т/год

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

В процессе осуществления производственных и технологических процессов на месторождении образуются следующие виды отходов:

1. Смешанные коммунальные отходы (ТБО) (20 03 01) – 4,2 тонн/год
2. Отходы офисной техники (20 01 36) – 0,1 тонн/год
3. Огарки сварочных электродов (12 01 01) – 0,0075 т/год
4. Металлолом (лом черного металлолома) (16 01 17) – 3,564 тонн/год
5. Отработанные автошины (16 01 03) – 9,6 т/год
6. Отработанные люминесцентные лампы (20 01 21*) – 0,0054 т/год
7. Отработанные фильтры (16 01 07*) – 0,045 т/год
8. Отработанные масла (13 02 06*) – 0,425 тонн/год.
9. Отработанные аккумуляторы (20 01 33*) – 2,5 тонн/год
10. Промасленная ветошь (15 02 02*) – 0,254 тонн/год
11. Медицинские отходы (18 01 04) – 0,01 тонн/год
12. Вскрышные породы (01 01 01). Объем образования отходов составит:
2025 г. – 3 172 000,0 т/год
2026 г. – 2 220 443,0 т/год
2027 г. – 1 136 222,0 т/год
2028 г. – 471 601,0 т/год

Образованные отходы будут транспортироваться в п. Бадамша и сдаваться по договору в специализированные предприятия.

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Для уменьшения образования вскрышных пород и уменьшения объемов захоронения предприятие использует часть образовавшихся вскрышных пород при строительстве и ремонте дорог, планировки площадок инфраструктуры. Объем снижения образования отходов составит до 20 250 тонн в год, начиная с 2025 года.

Вскрышные породы будут использоваться на нужды предприятия для следующих целей:

- Обваловка предохранительного вала – 16 500 т/год
- Дорога на породный отвал – 1 875 т/год
- Дорога на рудный склад – 1 875 т/год

Общий объем использованной породы составит 20 250 т/год

Воздействие планируемых работ на почвенные ресурсы заключается в нарушении поверхностного слоя почвы. На участках проведения работ проектом предусматривается снятие ПСП, который используется в дальнейшем для рекультивации.

Согласно статье 238 ЭК РК Недропользователи при проведении операций по недропользованию, а также иные лица при выполнении строительных и других работ, связанных с нарушением земель, обязаны:

- 1) содержать занимаемые земельные участки в состоянии, пригодном для дальнейшего использования их по назначению;
- 2) до начала работ, связанных с нарушением земель, снять плодородный слой почвы и обеспечить его сохранение и использование в дальнейшем для целей рекультивации нарушенных земель;
- 3) проводить рекультивацию нарушенных земель.

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Обогащение добытой руды

Добытая на месторождении руда будет отправляться на обогатительную фабрику, которая находится возле поселка Онгар (бывшая Сусановка), Хромтауского района.

Параметры обогатительной фабрики:

- производительность фабрики - 1300 тысяч тонн в год;
- часовая производительность - 190 т/час;
- удельный вес - 3,6 г/см³;
- насыпной вес - 2,08 г/см³;
- влажность - 4 %;
- крепость по шкале М.М.Протоdjяконова – 6-8;
- породы средней абразивности;
- угол естественного откоса - 350;
- крупность исходной руды - 500 мм.

Предполагается, что на фабрике будет получено три типа продукта:

- Крупнокусковой концентрат – минус 100/150+10 мм, 45-48% Cr₂O₃, <10% SiO₂ (8% стандартно)
- Мелкокусковой концентрат – минус 10+1 мм, 45-48% Cr₂O₃, <10% SiO₂ (8% стандартно)
- Мелкий концентрат – минус 1 мм, >55-59% Cr₂O₃, <3% SiO₂

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Рекультивация земель

Все нарушенные земли проходят стадию рекультивации по завершению добычных работ. Площадь нарушенных земель в результате недропользования на месторождении «Удар» на конец контрактного срока (2028 год) составит 33,8 га.

Рекультивация земель – это комплекс работ, направленных на восстановление продуктивности и народнохозяйственной ценности нарушенных земель, а также на улучшение условий окружающей среды. При проведении рекультивационных работ недропользователь обязан обеспечить соблюдение стандартов (норм, правил), регламентирующих условия охраны недр, атмосферного воздуха, земель, лесов, вод, а также привести участки земли и другие природные объекты, нарушенные при недропользовании, в состояние, пригодное для их дальнейшего использования.

Технический этап рекультивации

Настоящим планом предусматривается проведение технического этапа рекультивации в следующем составе:

- очистка территории от мусора;
- грубая засыпка и планировка горизонтальных участков;
- чистовая планировка и прикатывание рекультивируемых площадок.

Работы по техническому этапу рекультивации проводятся в теплое время года.

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Биологический этап рекультивации.

Биологический этап начинается после окончания технического этапа и проводится с целью создания на подготовленной в ходе проведения технического этапа поверхности корнеобитаемого слоя, предотвращающего эрозию почв, снос мелкозема с восстановленной поверхности.

Выполнение биологического этапа рекультивации позволяет снизить выбросы пыли в атмосферу и улучшить микроклимат района.

Работы, входящие в состав биологического этапа рекультивации, должны проводиться с учетом рекомендаций по зональной агротехнике. Своевременная и качественная обработка почвы способствует приданию почве надлежащего агрофизического состояния, тщательному очищению от сорняков, накоплению и сбережению влаги. Безотвальное рыхление необходимо проводить в августе месяце с расчетом прохождения в более глубокие слои почвы выпадающих осенних осадков.

Посев многолетних трав предусматривается на горизонтальной поверхности рекультивируемых участков.

Травы быстрее, чем деревья и кустарники закрепляют рыхлые породы и предотвращают процессы их смыва и развеивания.

В качестве мелиоративных культур предусматриваются многолетние травы, образующие мощную надземную массу. Главное преимущество этих культур, что они произрастают на этих территориях. Для гарантированного успеха планируется активное сотрудничество с региональными агростанциями для проведения квалифицированной помощи в восстановлении флоры участка.

Отчет о возможных воздействиях к плану горных работ разработки хромовых руд в границах участка «Удар» Кемпирсайской площади вблизи поселка Бадамша Каргалинского района Актюбинской области

Вероятность возникновения стихийных бедствий в предполагаемом месте осуществления намечаемой деятельности и вокруг него

Проектируемый участок находится в сейсмобезопасном районе, поэтому исключены опасные явления экзогенного характера типа селей, наводнений, оползней и др. Рельеф местности и планировка исключает также чрезвычайные ситуации от ливневых стоков. Степень интенсивности опасных явлений невысока.

Вероятность возникновения неблагоприятных последствий в результате аварий, инцидентов, природных стихийных бедствий в предполагаемом месте осуществления намечаемой деятельности

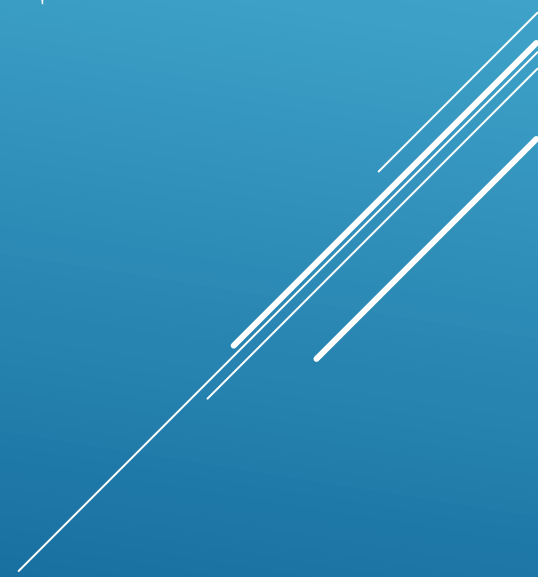
Вероятность возникновения неблагоприятных последствий в результате аварий, инцидентов, природных стихийных бедствий в предполагаемом месте осуществления намечаемой деятельности и вокруг него – низкая.

Комплексная оценка воздействия на компоненты окружающей среды

Компоненты природной среды	Источник и вид воздействия	Пространственный масштаб	Временной масштаб	Интенсивность воздействия	Комплексная оценка	Категория значимости
Атмосферный воздух	Выброс загрязняющих веществ	3 Местное	4 Многолетнее	4 сильное	48	Воздействие высокой значимости
Почвы и недра	Добычные работы	3 Местное	4 Многолетнее	4 сильное	48	Воздействие высокой значимости
Поверхностные и подземные воды	Использование воды на технические нужды	2 Ограниченное	4 Многолетнее	1 Незначительное	8	Воздействие низкой значимости

СПАСИБО ЗА ВНИМАНИЕ!!!

«УДАР» КАРЬЕРІНДЕ ЖАРЫЛЫС ЖҰМЫСТАРЫН ЖҮРГІЗУ КЕЗІНДЕГІ ҚАУІПСІЗ ҚАШЫҚТЫҚ

Жобада тау жыныстарын бұрғылау-жару тәсілімен алдын ала қопсыту арқылы тау-кен жұмыстарын жүргізудің циклдік технологиясы көзделеді. Қазу жүйесімен қабылданған тау-кен техникалық шарттарға сәйкес жыныстарды қопсыту үшін ұңғымалық зарядтар әдісі қабылданады.

Жарылыс кезеңділігі өндіру бойынша жылдық өнімділікті, сондай-ақ технологиялық мүмкіндіктерді қамтамасыз етуді ескере отырып қабылданады.

Қауіпті аймақ деп оның шегінде адамдарға, инженерлік құрылыстарға, техникаға, қоршаған ортаға жарылыстың зиянды әсері болуы мүмкін кеңістік саналады. Жарылыс жұмыстары кезіндегі қауіпсіздіктің бірыңғай қағидалары адамдарға соққы ауа толқынының (УВВ) әсері бойынша, жыныстың жекелеген бөліктерінің ұшуы бойынша, УВВ және сейсмикалық толқынның инженерлік құрылыстарға әсері бойынша арақашықтықты анықтауды ұйғарады.

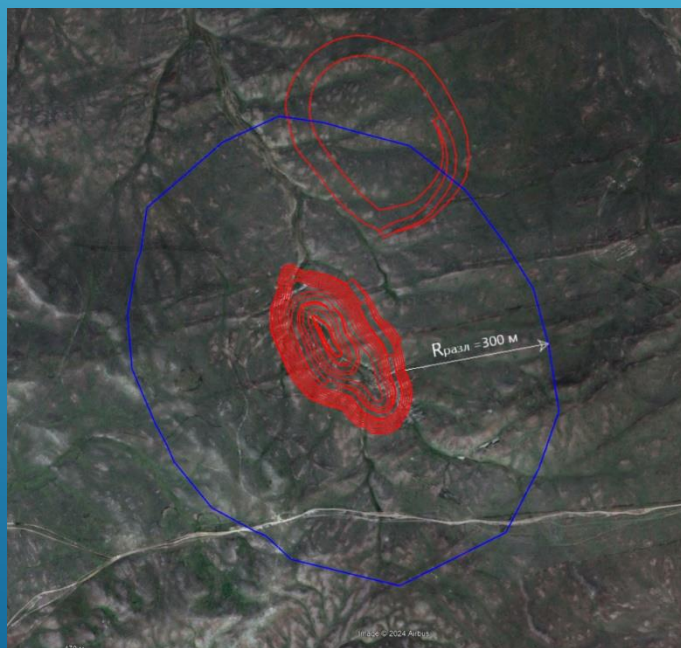
Жарылыс жұмыстары кезінде қауіпсіз қашықтықты анықтау жарылыс жұмыстарын жүргізетін қауіпті өндірістік объектілер үшін өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидаларына сәйкес жүргізіледі.

Жарылыс жұмыстары кезіндегі қауіпсіз қашықтықтарды анықтау Жарылыс жұмыстарын жүргізетін қауіпті өндірістік объектілер үшін өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидаларына сәйкес жүргізіледі.

Ұңғымалық зарядтар жарылған кезде жыныстың жекелеген бөліктерінің ұшуы бойынша адамдар үшін қауіпсіз қашықтық

Ашық жердегі жарылыс жұмыстары кезінде адамдар үшін қауіпсіз қашықтық $R_{\text{разл}} = 300$ м қабылданады, Жарылыстарды жүргізу кезінде адамдар қауіпсіз аймаққа шығарылуы тиіс.

Механизмдер мен құрылыстардың олардың ұшып жатқан жыныс кесектерінің зақымдануынан сақталуын қамтамасыз ететін қауіпсіз қашықтық 200 м құрайды.

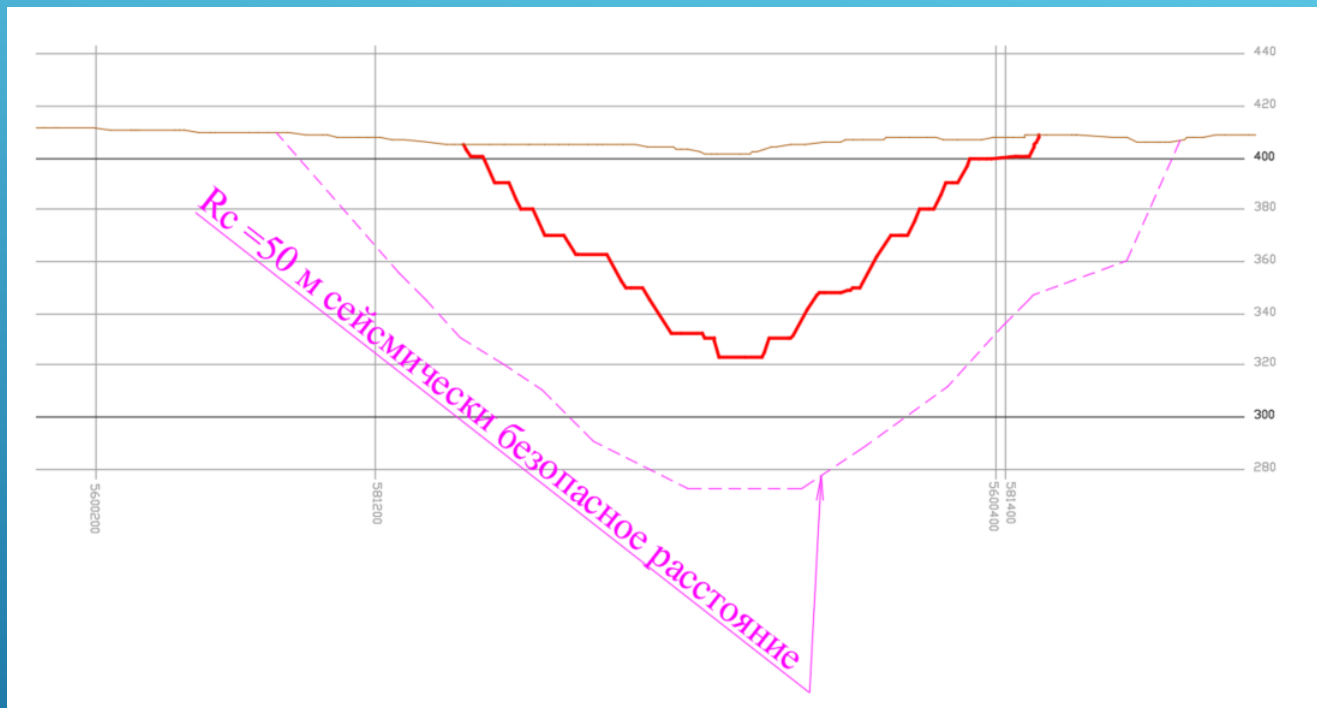
ЖЗ ұңғымалық зарядтарының бір мезгілде жарылуы кезінде сейсмикалық қауіпсіз қашықтық.

Ғимараттар мен инженерлік құрылыстарға жарылыс жұмыстарының сейсмикалық әсерін төмендету үшін электр емес НСВ Exel және электронды (I-KON) ЖЗ зарядтарын бастамалау жүйесін қолдана отырып, қысқа мерзімдік жаруды (КҚЗ) пайдалану ұсынылады. Қысқа кідірітілген жарылыстың (ШЖҚ) мәні барлық жарылғыш зарядты белгілі бір бәсеңдету аралығымен біртіндеп жарылатын зарядтардың жекелеген топтарына (бәсеңдету сатысына) бөледі.

Ұңғымаішілік баяулаудың электрлік емес жүйелерінің баяулау аралықтары 500 мс, беттік баяулау - 9, 17, 25, 42,33, 65 мс қабылданады.

Қауіпсіздіктің Бірыңғай ережелеріне сәйкес «Удар» карьерінде жаппай жарылысты жүргізу кезінде қысқа мерзімді жарылысты қолданумен сейсмика бойынша ең аз қауіпсіз қашықтық ЖЗ-ның шоғырланған зарядының жарылысынан туындайтын топырақтың тербелісі қауіпсіз болған кездегі қашықтық (м) 50 м. құрайды.

Сейсмикалық қауіпсіздік шарты қорғалатын объектіге дейінгі арақашықтық жоспарда 3,03 км болғандықтан орындалады, бұл жарылыстың сейсмикалық әсері бойынша (Rc) арақашықтықтан әлдеқайда көп. Қорғалатын объектілердің сейсмикалық әсері бойынша қауіпті аймақ шегінде жоқ.

ВВ зарядының нақты массалары үшін қауіпсіз сейсмикалық қашықтық берілген.

Q, кг	10000	15000	20000	25000	30000
гс, м	175	200	220	235	250

ЖАРЫЛЫСТЫҢ СЕЙСМИКАЛЫҚ ӘСЕРІН АЗАЙТУ ЖОЛДАРЫ.

ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ЖАРЫЛЫСТЫ (КЗВ) ҚОЛДАНУ;
ЗАРЯД МАССАСЫНЫҢ ТӨМЕНДЕТУ;
ЗАРЯДТЫҢ ДИЗАЙНЫН, БАЯУЛАУ АРАЛЫҒЫН, ЖАРЫЛЫС
СХЕМАЛАРЫН, ЖАРЫЛҒЫШ ҰҢҒЫМАЛАРДЫҢ ТОРЫН ЖӘНЕ
ҰҢҒЫМАНЫҢ ДИАМЕТРІН ӨЗГЕРТУ;
ҚОРҒАЛАТЫН ОБЪЕКТІГЕ ҚАТЫСТЫ ЖАРЫЛАТЫН ЗАРЯДТАР ТОБЫНЫҢ
ОҢТАЙЛЫ БАҒЫТЫ;
СЕЙСМИКАЛЫҚ ЭКРАНДАРДЫ СКРИНИНГТІК АЛШАҚТЫҚ РЕТІНДЕ
ПАЙДАЛАНУ.

ЖАРЫЛЫС ЖҰМЫСТАРЫНЫҢ СЕЙСМИКАЛЫҚ МОНИТОРИНГІ

Жарылыс жұмыстарының инженерлік құрылыстарға әсерін бағалау үшін кен орнын пайдалану кезеңінде мынадай іс шараларды жүргізу жоспарлануда:

- ▶ - БЖЖ параметрлерін уактылы түзету мақсатында, пысықтаудың бастапқы кезеңінде сейсмометриялық бақылауды ұйымдастыру қажет
- ▶ - тау жыныстары массивінің тербеліс жылдамдығын тіркеу үшін су алу құрылыстары аймағында сейсмодатчиктерді орнату.
- ▶ - сейсмикалық мониторинг нәтижелері бойынша жарылыс жұмыстарының әсерін бағалау
- ▶ - қорғалатын объектілер мен құрылыстарға сейсмикалық әсерді азайту мақсатында жарылыс жұмыстарының параметрлерін түзету.

Соққы ауа толқынының әсерінен қауіпсіз қашықтық

Жарылыс кезінде соққы ауа толқынының (УВВ) әсері бойынша қауіпсіз қашықтықтарды анықтау жарылыс жұмыстарын жүргізетін қауіпті өндірістік объектілер үшін өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидаларына сәйкес жүргізіледі.

«Удар» карьерінде жүргізілетін жаппай жарылыс үшін соққы ауа толқынының әсері бойынша қауіпсіз қашықтық 70 м құрайды, Соққы ауа толқынының әсері бойынша қауіпсіздік шарты жоспарда күзетілетін объектіге дейінгі қашықтық 3,0 км болғандықтан орындалады, бұл жарылыстың соққы ауа толқынының әсері бойынша қашықтықтан (РуВВ) әлдеқайда көп.

ЖЗ зарядының нақты массалары үшін соққы ауа толқынының әсері бойынша қауіпсіз арақашықтықтар кестеде келтірілген.

Q,к г	10000	15000	20000	25000	30000
гв,м	100÷200	122,5÷24 5	141,5÷28 3	158÷316	173÷346

Улы газдардың әсері бойынша қауіпсіз қашықтық r_T (м)

Желдің болмауы жағдайында немесе желдің таралуына перпендикуляр бағытта, ұңғымалық зарядтардың жарылысы кезінде улы газдардың әсері бойынша қауіпсіз қашықтық $R_T = 220$ м құрайды

Ұңғымалық зарядтардың жел бағытында жарылысы кезінде улы газдардың әсері бойынша қауіпсіз қашықтық $R_T = 550$ м құрайды.

Улы газдардың әсері бойынша қауіпсіздік шарты бірінші қауіптілік сыныбы үшін санитариялық-қорғаныш аймағының арақашықтығы 1000 м-ді құрайтындықтан орындалады, бұл улы газдардың әсері бойынша арақашықтықтан (R_T) әлдеқайда көп.

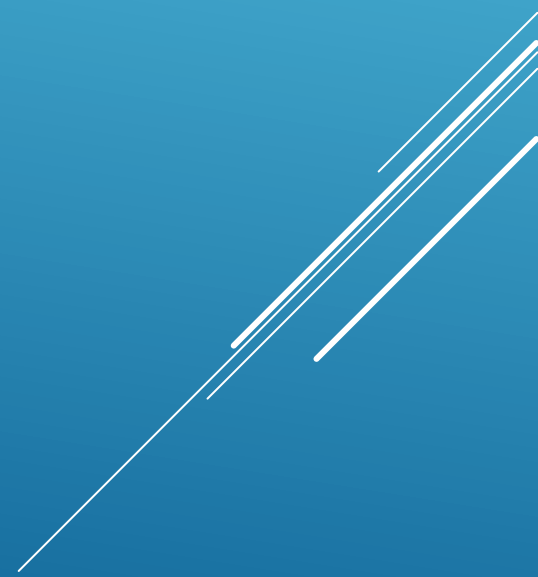
Қоршаған ортаға әсерді азайту жөніндегі іс-шаралар

Карьердегі жаппай жарылыстар қоршаған ортаға жағымсыз әсерін тигізетінін ескере отырып, жобада оны төмендету бойынша бірқатар технологиялық іс-шаралар қабылданды:

- төменгі зарядты жоғарғымен салыстырғанда 0,1-0,2мс-қа озық жару жарылыс энергиясын көлденең жазықтық бойынша қайта бөлуге мүмкіндік береді, бұл жарылыс энергиясын ұңғымадан конус түрінде барлық жаққа бағыттайды;
- жарудың құбырлық схемасын пайдалану тау-кен массасы кесектерінің таралуын азайтуға және габаритсіз шығуды азайтуға мүмкіндік береді;
- қысқа мерзімді жаруды пайдалану сейсмикалық және соққы ауа толқынының инженерлік және басқа да құрылыстарға әсерін төмендетуге мүмкіндік береді;
- ұңғымалық заряд массасының азаюын ескере отырып, жаппай жарылыстан болатын теріс сейсмикалық әсерді төмендету;
- электронды жарудың жаңа жүйелерін қолдану;
- шаң-газ бұлтын басуға бағытталған су тарту жүйелерін орнату жарылыс ауданында су-ауа ағынын құруға мүмкіндік береді;
- оттегі балансы төмен ЖЗ пайдалану жарылыс кезінде газ түзілуін төмендетуге мүмкіндік береді;
- кемердің (еңістің) бос беті жағынан тау-кен массасының үйіндісінен (буферден) жасалған тіреу қабырғасын пайдалану тіреу қабырғасы түріндегі қосымша кедергіні кездестіретіндіктен, тау-кен алабында жарылыс энергиясын барынша пайдалану мүмкіндігін жасайды;

Көрсетілген технологиялық іс-шаралар жарылыс жұмыстарының қоршаған ортаға теріс әсерін 75-80%-ға төмендетуге мүмкіндік береді.

БЕЗОПАСНЫЕ РАССТОЯНИЯ ПРИ ПРОИЗВОДСТВЕ ВЗРЫВНЫХ РАБОТ НА КАРЬЕРЕ «УДАР»

Проектом предусматривается цикличная технология производства горных работ с предварительным рыхлением горных пород буровзрывным способом. В соответствии с горнотехническими условиями, принятой системой разработки, для рыхления пород принимается метод скважинных зарядов.

Периодичность взрывов принимается с учетом обеспечения годовой производительности по добыче, а также технологических возможностей.

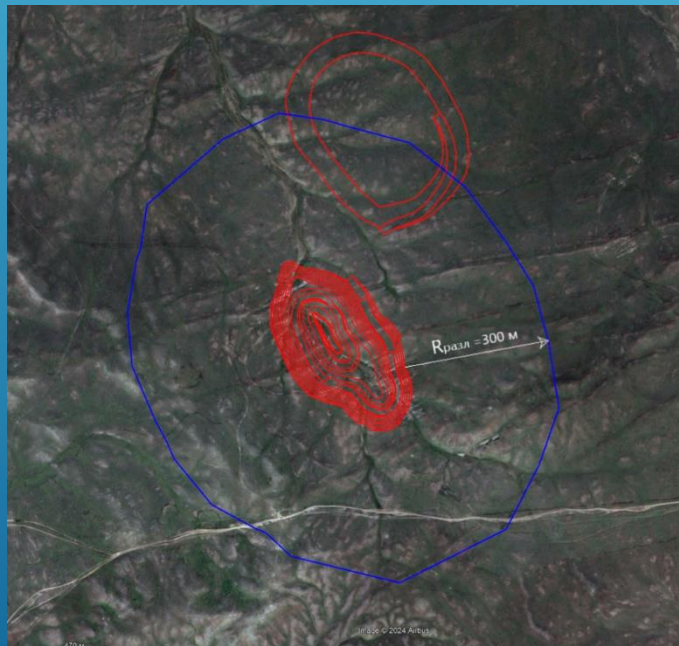
Опасной зоной принято считать пространство, в пределах которого возможно проявление вредного действия взрыва на людей, инженерные сооружения, технику, окружающую среду. Единые правила безопасности при взрывных работах предписывают определение расстояний по воздействию на людей ударной воздушной волны (УВВ), по разлету отдельных кусков породы, воздействию УВВ и сейсмической волны на инженерные сооружения.

Определение безопасных расстояний при взрывных работах производится в соответствие с Правилам обеспечения промышленной безопасности для опасных производственных объектов, ведущих взрывные работы.

Безопасное расстояние для людей по разлету отдельных кусков породы при взрывании скважинных зарядов

Безопасное расстояние для людей при взрывных работах на открытой местности принимается $r_{\text{разл}} = 300$ м. При производстве взрывов люди должны быть выведены в безопасную зону.

Безопасное расстояние, обеспечивающее сохранность механизмов и сооружений от повреждений их разлетающимися кусками породы, составляет 200 м.

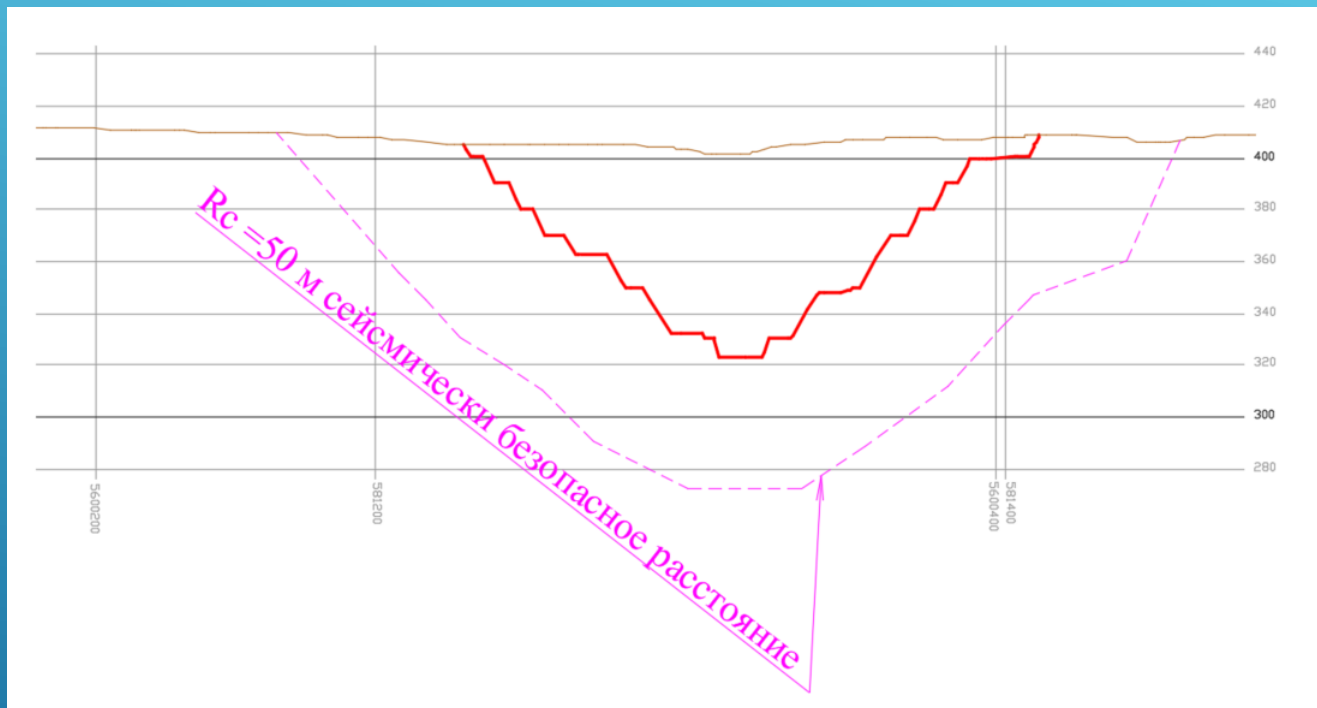
Сейсмически безопасное расстояние при неодновременном (КЗВ) взрывании скважинных зарядов ВВ.

Для снижения сейсмического воздействия взрывных работ на здания и инженерные сооружения, рекомендуется использование короткозамедленного взрывания (КЗВ) с применением неэлектрического НСВ Exel и электронной (I-KON) системы инициирования зарядов ВВ. Сущность короткозамедленного взрывания (КЗВ) заключается в том, что весь взрываемый заряд делят на отдельные группы зарядов (ступени замедления), взрываемые последовательно с определенным интервалом замедления.

Интервалы замедления неэлектрических систем внутрискважинного замедления принимаются 500 мс, поверхностного замедления – 9, 17, 25, 42, 33, 65 мс.

Минимальное безопасное расстояние по сейсмике с применением короткозамедленного взрывания при производстве массового взрыва на карьере «Удар» согласно Единым правилам безопасности, расстояние(м), при котором колебания грунта, вызываемые взрывом сосредоточенного заряда ВВ, становятся безопасными составит 50 м.

Условие по сейсмической безопасности выполняется т.к. расстояние до охраняемого объекта на плане 3,03 км, что намного больше расстояния (R_c) по сейсмическому действию взрыва. В пределах опасной зоны по действию сейсмического воздействия охраняемых объектов нет.

Приведены безопасные расстояния по сейсмическому действию для конкретных масс заряда ВВ.

Q, кг	10000	15000	20000	25000	30000
гс, м	175	200	220	235	250

СПОСОБЫ СНИЖЕНИЯ СЕЙСМИЧЕСКОГО ЭФФЕКТА ВЗРЫВА.

ПРИМЕНЕНИЕ КОРОТКОЗАМЕДЛЕННОГО ВЗРЫВАНИЯ (КЗВ);
УМЕНЬШЕНИЕ МАССЫ ЗАРЯДА;
ИЗМЕНЕНИЕ КОНСТРУКЦИИ ЗАРЯДА, ИНТЕРВАЛА ЗАМЕДЛЕНИЯ, СХЕМ
ВЗРЫВАНИЯ, СЕТКИ ВЗРЫВНЫХ СКВАЖИН И ДИАМЕТРА СКВАЖИНЫ;
ОПТИМАЛЬНАЯ ОРИЕНТАЦИЯ ВЗРЫВАЕМОЙ ГРУППЫ ЗАРЯДОВ
ОТНОСИТЕЛЬНО ОХРАНЯЕМОГО ОБЪЕКТА;
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СЕЙСМИЧЕСКИХ ЭКРАНОВ В ВИДЕ ЭКРАНИРУЮЩЕЙ
ЩЕЛИ.

Several white lines of varying lengths and orientations are positioned in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

СЕЙСМОМОНИТОРИНГ ВЗРЫВНЫХ РАБОТ

Для оценки влияния взрывных работ на инженерные сооружения планируется в период эксплуатации месторождения проведение следующих мероприятий:

- ▶ - с целью своевременной корректировки параметров БВР, на начальном этапе отработки , необходимо организовать сейсмометрический контроль
- ▶ - установка сейсмодатчиков в зоне водозаборных сооружений для регистрации скорости колебаний массива пород.
- ▶ - оценка воздействия взрывных работ по результатам сейсмомониторинга
- ▶ - корректировка параметров взрывных работ с целью снижения сейсмического воздействия на охраняемые объекты и сооружения.

Безопасные расстояния по действию ударной воздушной волны

Определение расстояний, безопасных по действию ударной воздушной волны (УВВ) при взрывах производится в соответствии с Правилами обеспечения промышленной безопасности для опасных производственных объектов, ведущих взрывные работы.

Для массового взрыва производимого на карьере «Удар» безопасное расстояние по действию ударной воздушной волны составляет 70 м. Условие безопасности по действию ударной воздушной волны выполняется т.к. расстояние до охраняемого объекта на плане 3,0 км, что намного больше расстояния ($R_{увв}$) по действию ударной воздушной волны взрыва.

Безопасные расстояния по действию ударной воздушной волны для конкретных масс заряда ВВ приведены в таблице.

Q, кг	10000	15000	20000	25000	30000
гв, м	100÷200	122,5÷245	141,5÷283	158÷316	173÷346

Безопасное по действию ядовитых газов расстояние r_r (м)

В условиях отсутствия ветра или в направлении, перпендикулярном к распространению ветра, при взрыве скважинных зарядов безопасное расстояние по действию ядовитых газов составляет $R_r = 220$ м

Безопасное расстояние по действию ядовитых газов при взрыве скважинных зарядов в направлении ветра составит $R_r = 550$ м.

Условие безопасности по действию ядовитых газов выполняется т.к. расстояние санитарно-защитной зоны для первого класса опасности составляет 1000 м, что намного больше расстояния (R_r) по действию ядовитых газов.

Мероприятия по снижению воздействия на окружающую среду

Учитывая, что массовые взрывы на карьере оказывают негативное кратковременное воздействие на окружающую среду в проекте приняты ряд технологических мероприятий по его снижению:

- опережающее взрывание нижнего заряда по сравнению с верхним на 0,1-0,2мс позволяет также перераспределять энергию взрыва по горизонтальной плоскости, что направляет энергию взрыва от скважины во все стороны в виде конуса;

- использование врубовой схемы взрывания позволяет снизить разлет кусков горной массы и уменьшить выход негабаритов;

- использование короткозамедленного взрывания позволит снизить воздействие сейсмической и ударной воздушной волны на инженерные и другие сооружения;

- снижение негативного сейсмического воздействия от массового взрыва с учетом уменьшения массы скважинного заряда;

- применение новейших систем электронного взрывания;

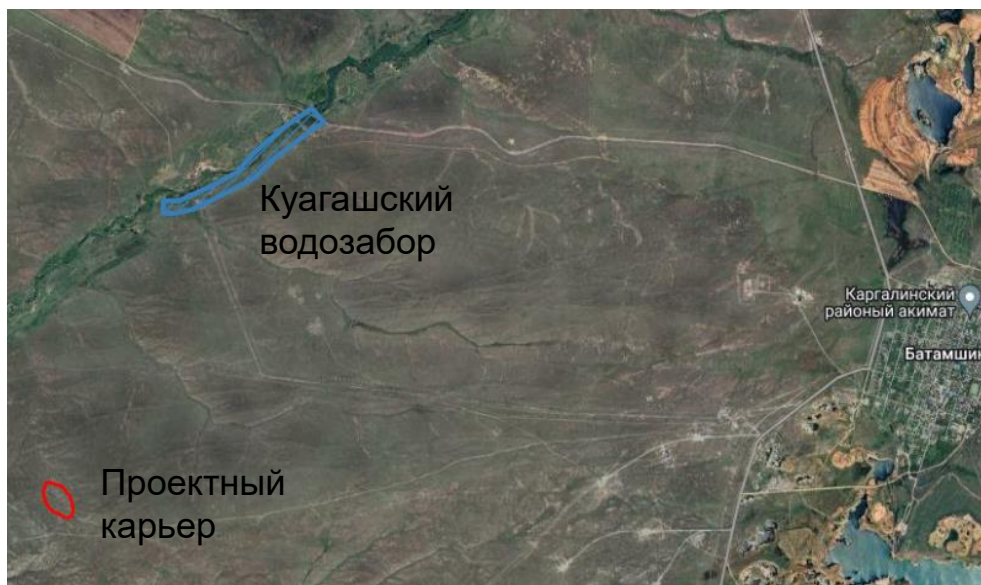
- установка водооросительных систем направленных на подавление пылегазового облака позволит создать водовоздушную струю в районе взрыва;

- использование ВВ с низким кислородным балансом позволит снизить газообразование при взрыве;

- использование подпорной стенки из навала горной массы (буфера) со стороны свободной поверхности уступа (откоса) создает возможность максимального использования энергии взрыва в горном массиве, так как энергия взрыва встречает дополнительное сопротивление в виде подпорной стенки;

Указанные технологические мероприятия позволят снизить негативное воздействие взрывных работ на окружающую среду на 75-80% .

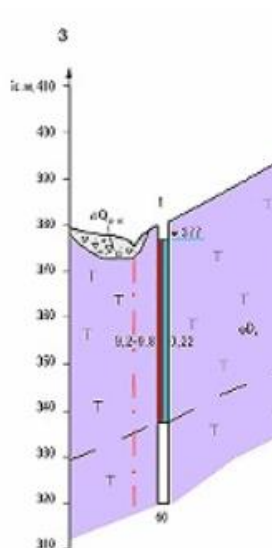
Қуағаш су қабылдағышы

Су жинау Қуағаш өзенінің бойындағы желілік қатар бойынша арнадан 80 м және бір-бірінен 200 м қашықтықта орналасқан әрқайсысының тереңдігі 70 м болатын 8 пайдалану ұңғымасынан тұрады.

Жер асты суларының қоры тәулігіне 2823 текше метр мөлшерінде есептелген

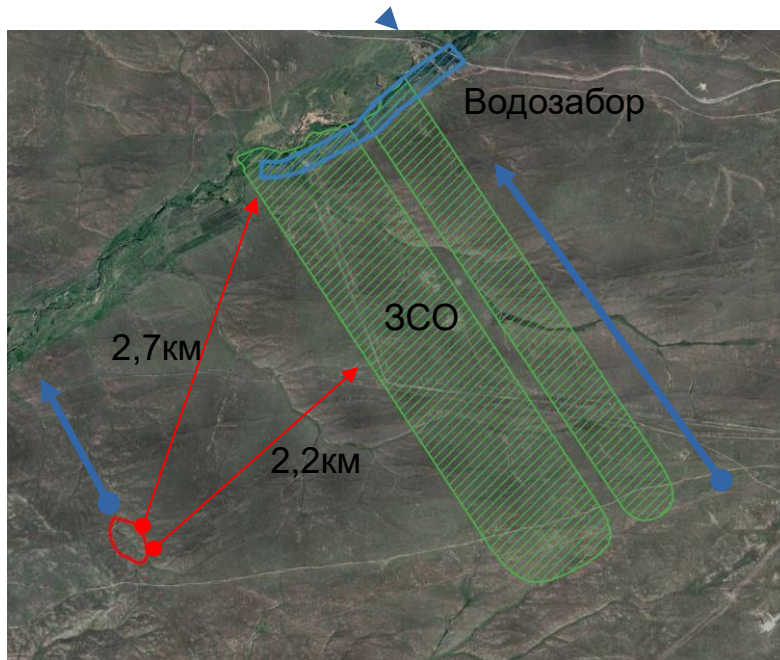
Қуағаш су қабылдағышы

Пайдалану қорлары жерасты және жерүсті суларының бұрын дәлелденген өзара байланысы расталған кезде 60,0 л/с көлемінде Қуағаш өзенінің тұрақты жерүсті ағынымен қамтамасыз етіледі. Бұл байланыс жете барлау кезеңінде мынадай әдістермен расталған:

1. топтық тәжірибелік-пайдалану сору кезінде ұңғымалардағы су деңгейінің өзгеруі бойынша; жерасты және жерүсті суларының деңгейін режимдік бақылау бойынша;
2. гидрометриялық өлшемдердің деректері бойынша (су алу учаскесінде өзен шығысының өсуі 60,0л/с).

ЗСО Қуағаш су қабылдағышы

Жобалық карьердің Қуағаш су тартуының санитарлық қорғау аймағының 3-белдеуіне дейінгі ең аз арақашықтығы 2,2 км құрайды.

Су алу ұңғымаларының учаскесіне дейін - 2,7 км.

Геотехникалық іс-шаралар

Тау-кен жұмыстарының тау жыныстарының порт жиегіне әсерін бағалау үшін мынадай іс-шаралар жүргізу жоспарлануда:

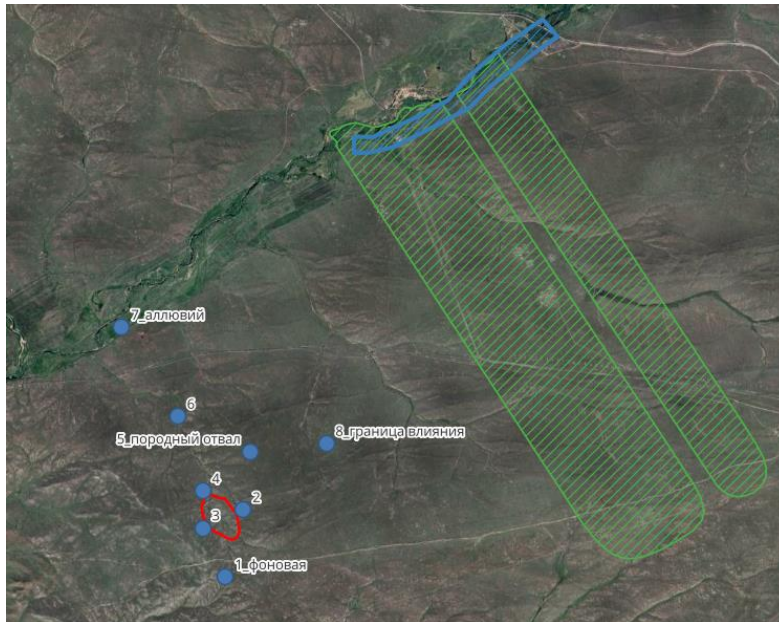
1. Геотехникалық зерттеулер бағдарламасын әзірлеу
2. Дала жұмыстарын жүргізу - олардың физикалық-механикалық қасиеттерін анықтау мақсатында тау-кен жыныстары кернінен сынама алу арқылы геотехникалық ұңғымаларды бұрғылау
3. Карьердің борттарының орнықтылығын қамтамасыз ету және тау жыныстарының порт жиегіне жарылыс жұмыстарының әсерін барынша азайту мақсатында жобалық карьердің оңтайлы параметрлерін есептеу
4. Жарылғыш заттың оңтайлы үлестік шығынын және барлық жобалық тереңдігі бойынша карьерді өңдеу схемасын есептеу
5. Карьердің геомеханикалық қызметінің тау жыныстары массивінің жай-күйіне күн сайынғы мониторинг

Сейсмикалық бақылау

Тау-кен жұмыстарының су жинау құрылыстарының инфрақұрылымына әсерін бағалау үшін (су алу ұңғымалары, павильондар, жалғастырушы құбырлар және т.б.) мынадай іс-шаралар жүргізу жоспарлануда:

1. Су жинау құрылыстарына жақын жерде сейсмикалық бергіштер орнату
2. Сейсмомониторинг нәтижелері бойынша жарылыс жұмыстарының әсерін бағалау
3. Тау-кен қазындысына және іргелес инфрақұрылымға олардың әсерін барынша азайту мақсатында тау-кен жұмыстарын жүргізуді түзету

Гидрогеологиялық іс-шаралар

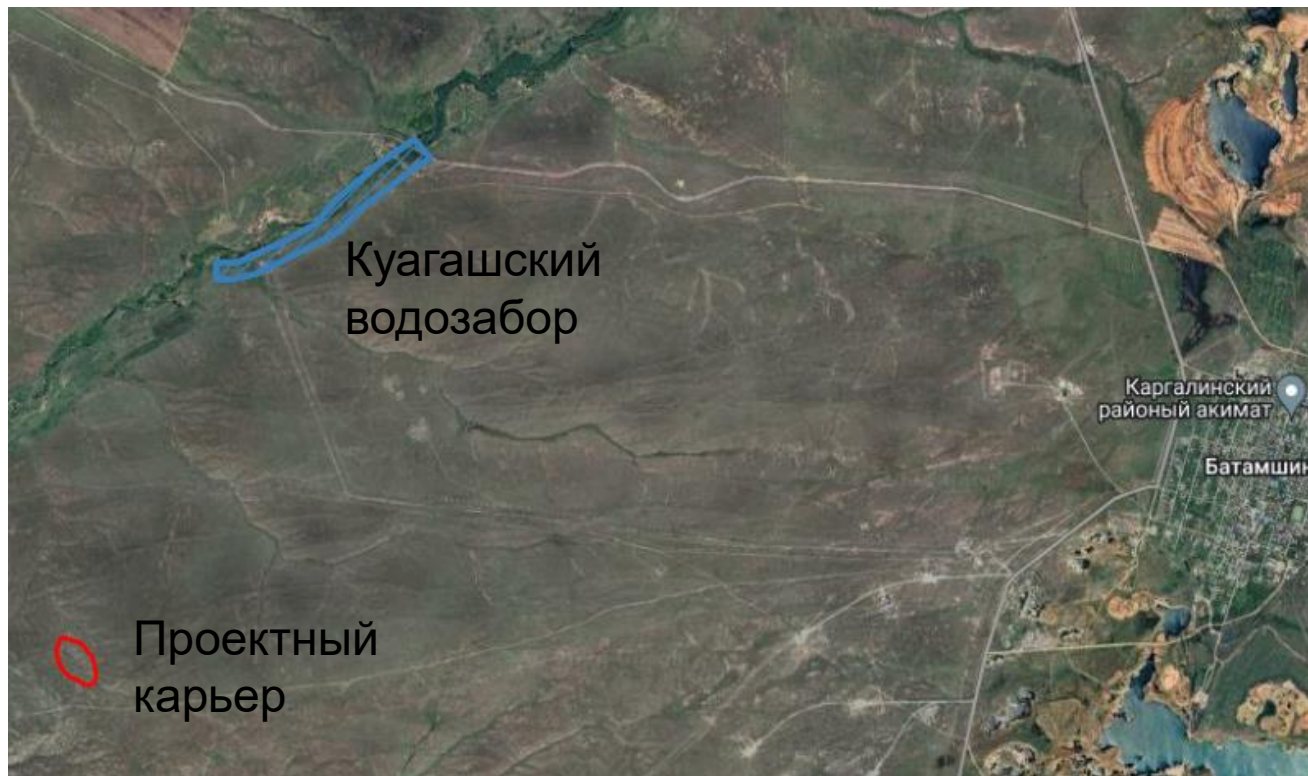
Тау-кен жұмыстарының жерасты суларына әсерін бағалау үшін мынадай іс-шаралар жүргізу жоспарлануда:

1. Кен орнын игерудің гидрогеологиялық жағдайларын айқындау жобасын әзірлеу
2. Дренаждық су көлемін бағалау
3. Карьерді қазудың әртүрлі сулы горизонттардың жерасты суларына әсерін бағалау
4. Қуағаш су тартуының қорларына әсерін бағалау
5. Жер асты суларының жай-күйін тоқсан сайын бақылау

Қорытындылар

1. Қуағаш су тартуының жерасты суларын негізгі қоректендіру көзі - Қуағаш өзенінің жер үсті ағыны
2. Карьердің жобалық контуры, сондай-ақ жоспарланған инфрақұрылым Қуағаш су тартуының Санитариялық Қорғау Аймағының 3-ші белдеуінің алаңына кірмейді
3. Тау-кен жұмыстарының іргелес жатқан тау-кен алабына, жерасты суларына және инфрақұрылымға әсерін бағалау үшін бірқатар іс-шаралар жоспарланып отыр:
 - геотехникалық
 - гидрогеологиялық
 - сейсмомониторинг
4. Осы іс-шараларды орындау нәтижелері бойынша тау-кен жұмыстары олардың СЖ-ға әсерін барынша азайту мақсатында түзетілетін болады.
5. СО-ның тау-кен жұмыстарын жүргізудің барлық кезеңіне тұрақты мониторингі өзгерістерді жедел қадағалауға және олардың әсеріне байланысты тәуекелдерді барынша азайтуға мүмкіндік береді.

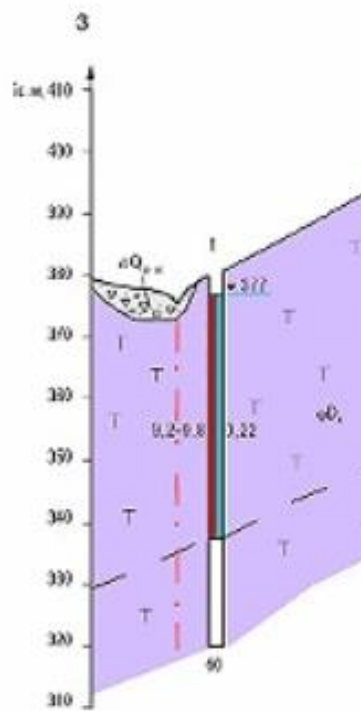
Куагашский водозабор

Водозабор состоит из 8 эксплуатационных скважин глубиной по 70м каждая, расположенных по линейному ряду вдоль р.Куагаш на расстоянии 80м от русла и 200м друг от друга.

Запасы подземных вод подсчитаны в количестве 2823м.куб/сут

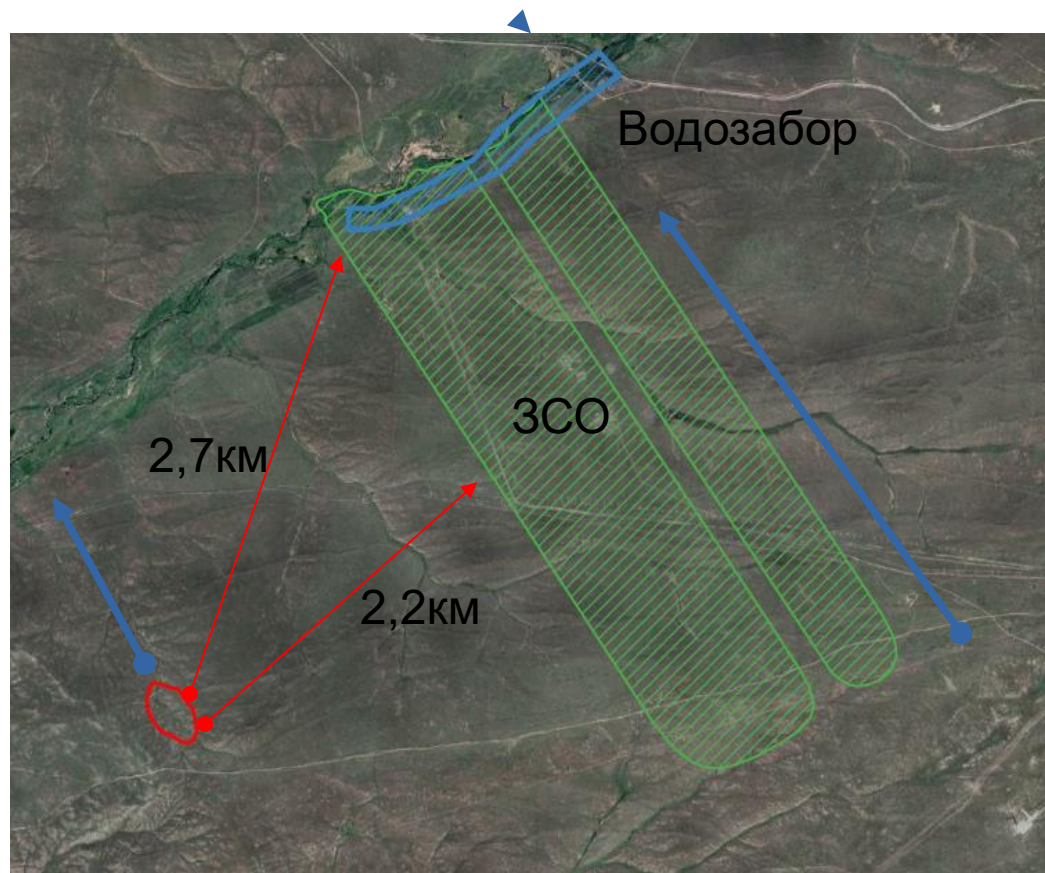
Куагашский водозабор

Эксплуатационные запасы
обеспечиваются постоянным
поверхностным стоком реки Куагаш
в объеме 60,0л/с при
подтверждении ранее доказанной
взаимосвязи подземных и
поверхностных вод. Эта связь на
этапе доразведки подтверждена
следующими методами:

1. по изменению уровня воды в скважинах при групповой опытно-эксплуатационной откачке;
по режимным наблюдениям за уровнем подземных и поверхностных вод;
2. по данным гидрометрических измерений (приращение расхода реки на участке водозабора 60,0 л/с).

ЗСО Куагашский водозабор

Минимальное расстояние проектного карьера до 3-го пояса зоны санитарной охраны Куагашского водозабора составляет 2,2км.

До участка водозаборных скважин — 2,7км.

Геотехнические мероприятия

Для оценки влияния горных работ на прибортовой массив горных пород планируется проведение следующих мероприятий:

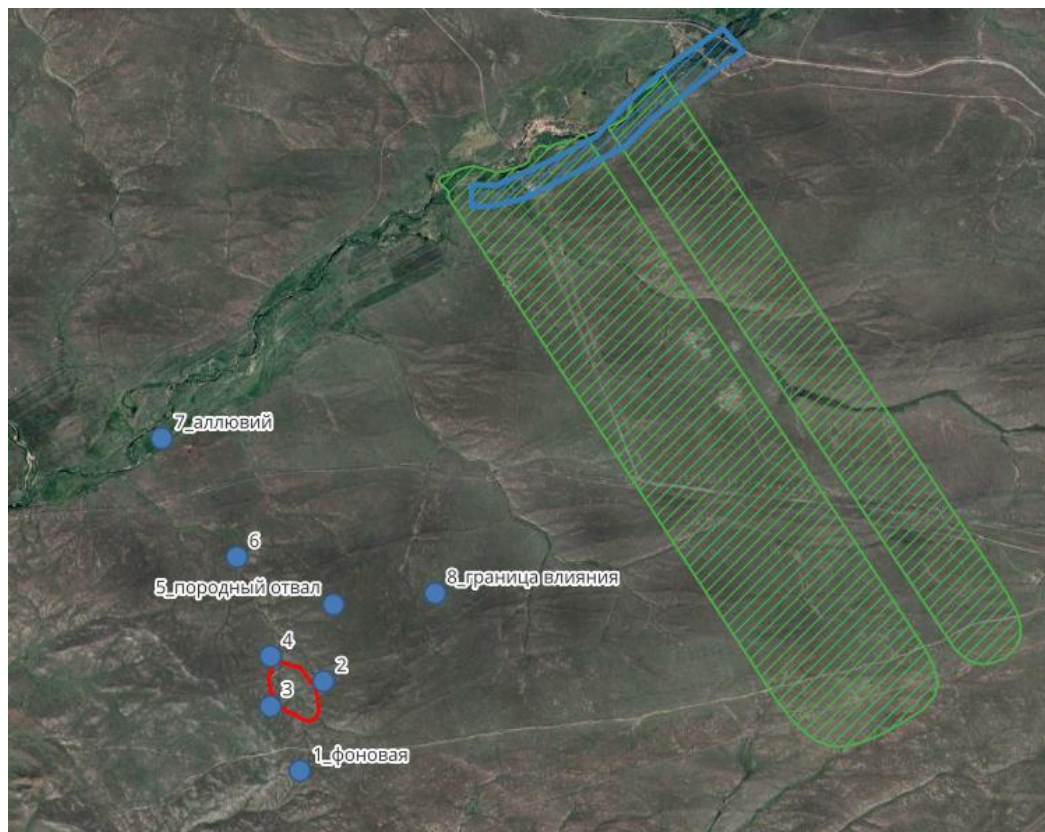
1. Разработка программы геотехнических исследований
2. Проведение полевых работ — бурение геотехнических скважин с отбором проб керна горных пород с целью определения их физико-механических свойств
3. Расчет оптимальных параметров проектного карьера с целью обеспечения устойчивости бортов карьера и минимизации воздействия взрывных работ на прибортовой массив горных пород
4. Расчет оптимального удельного расхода взрывчатого вещества и схемы отработки карьера по всей проектной глубине
5. Ежедневный мониторинг состояния массива горных пород геомеханической службой карьера

Сейсмомониторинг

Для оценки влияния горных работ на инфраструктуру водозаборных сооружений (водозаборные скважины, павильоны, соединительные трубопроводы и т. д.) планируется проведение следующих мероприятий:

1. Установка сейсмодатчиков вблизи водозаборных сооружений
2. Оценка влияния взрывных работ по результатам сейсмомониторинга
3. Корректировка ведения горных работ с целью минимизации их влияния на горный массив и прилегающую инфраструктуру

Гидрогеологические мероприятия

Для оценки влияния горных работ на подземные воды планируется проведение следующих мероприятий:

1. Разработка проекта определения гидрогеологических условий отработки месторождения
2. Оценка объема дренажных вод
3. Оценка влияния отработки карьера на подземные воды различных водоносных горизонтов
4. Оценка влияния на запасы Куагашского водозабора
5. Ежеквартальные наблюдения за состоянием подземных вод

Выводы

1. Основным источником питания подземных вод Куагашского водозабора — поверхностный сток р.Куагаш
2. Проектный контур карьера, а также планируемая инфраструктура не попадает на площадь 3го пояса Зоны Санитарной Охраны Куагашского водозабора
3. Для оценки влияния горных работ на прилегающих горный массив, подземные воды и инфраструктуру планируется ряд мероприятий:
 - геотехнических
 - гидрогеологических
 - сейсмомониторинг
4. По результатам выполнения этих мероприятий горные работы будут скорректированы с целью минимизации их воздействия на ОС
5. Постоянный мониторинг ОС на весь период проведения горных работ позволит оперативно отслеживать изменения и минимизировать риски связанные с их воздействием.